

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ

مِنْظُومَاتٍ مِنْشَتِي لَطَافَاتٍ حُسْنِي وَارْثَى

حضرت سید علی السلام
 عرف میں بالا رکھتے
 اللہ علیہ کر حاتم ہے
 کتب و ازدید کی ہے
 بسیر کاوش ان کی کوئی
 لگے ایک سیدہ بوسی
 کوئی نہیں اپنی وقت کیجیے
 کامل اور عالم مانع نہیں
 ولی خیر جو داہل
 سلسلہ حضرت مسالکہ
 خاصہ شعبہ رحمت اللہ
 علیہ ہے جوں تک اساز
 حضرت کرامہؒ میں ان کا
 مراواہ ہے

یہ کام وارث پاک حلام
 پوار عطیہ اللہ ذکرہ کیے
 حکم پر کیا کیا اس کام کو
 کوئی وارث اپس جلت
 سبوب کر کیجیے توں
 حکم مرشدہ کا ازدکاب نا
 کرے اگر کوئی بھی
 شخص ہے کبھی کبھی اس
 نے ہیں دو ایف جانو تو
 مل لیجیے گا کہ یہ
 حضور ہوں یہ حلام کا
 کام ہلام اس کرنا ہے بھی
 مرشدہ کیے حکم کی
 تعصیل کرنا ہے ہاک
 معرب اور وادہ ولی وصول
 کرنا

مراہی سیرہائی سے
 دل رکھوں پر حکم مرشدہ کی
 اشاع لازم ہے حضور
 ہوں اور وادہ ولی ہے ہر
 سر کیس شکرہ

حضرت مسیح علی السلام

ہدیہ الشارعین الرحم

مولوی اطاعت حسین صاحب داری شمولی شیخورہ ضلع موکر جو عربی کے مستند ادب اور محتولات کے مکمل عالم تھے۔ ان کا عجیب واقعہ ہے کہ ربیع الاول ۱۳۲۷ھ میں حضور فیصلہ عالم کا ہم نامی سن کر نادیدہ مشتاق زیارت ہوئے اور اس گردیگی کا یہ اثر ہوا کہ دفتراً عادات روزمرہ کے ساتھ خالات میں بھی عظیم انتقالات رونما ہونے لگے۔ جانچ پیش ازیں ان کی طبیعت کو شاعری سے کوئی خاص مناسبت نہیں گراس شفیگی کے ضطرار میں پوچھیں اشعار کا ایک قصیدہ لکھا جسیں غرق قدموی کے سلسلہ میں اپنے جوش ارادت کا بھی انہمار کیا جسیں کے جلد فتحر ہیں :-

اے قبلہ ایمان من گاہے نظر بر من نگن	اے پاسخ ارمان من ای محبت بر امان من
اے منیٰ قرآن من گاہے نظر بر من نگن	تصدیق تو ایمان بود منکر ن تو شبھاں بود
اسلام من ایمان من گاہے نظر بر من نگن	نے مومنم نے کافرم از هر دو فارغ خاطرم
بر تو بود اذ عان من گاہے نظر بر من نگن	جائے بدہ مستم کند تائیست اذ هستم کند
اے ساقی دو امان من گاہے نظر بر من نگن	تمایدہ دید اد شما پوں ویں باشم مبستلا
تو اے محمد نماں من گاہے نظر بر من نگن	

غرض کچھ روز تک یہی قصیدہ شب و روز کا دلیل فرہا۔ لیکن مجیب الدعوات نے ان صدق و غلوص کا یہ ثمرہ مرمت فرمایا کہ شر فرع شعبان میں داخل سلسلہ ہو کر ظلیٰ حیات داری میں پناہ گزیں ہو گئے اور دوسرا قصیدہ جو پیش بناں کے بعض اشعار یہ ہیں :-

ضرب مردانہ بزن سینہ صہ چاک شوم	دل پوچشتکتہ شود عرش شہ پاک شوم
سر بکفت ملقة خونیں کتفاں نڈیب مبن	بہمید کی شہید بست سفاک شوم
خوش خرامم چو برهنه کف پائی آید	جال گوید کہ براہمش خون غاثاک شوم

نک بر میش و نشا طیک بداریں و هند
در دشت تو بدل گیرد و غناک شوم
شہ سارم چو کند عزم شکا ردل من
فیم جان صیدنگه هدی فراک شوم
نقد با سوخته ام نفس عدو لیک سوخت
آتش آن کرزخاک آمد ام خاک شوم
ملح کے معنوی مرادات اور خواہشات کو مدوح نے کہاں تک پوچایا اس کی تو خبر نہیں۔ مگر
بظاہر یہ ضریعہ بیکار حضور قبلہ عالم نے غافل ہو گر اس منظوم عرضہ اشت کی ساعت زیالی اور سرور
ہوئے۔ بہ کیف کسی وجہ سے کیوں نہ ہو لیکن مصنف موصوف کا یہ دستور ہو گہا کہ جب حاضر خدمت ہوئے
تصیدہ ہڑوہ ہٹیں کیا۔ چنانچہ اسی وقایا ہیں ایک نظم جو سراپا جذبہ بات محبت سے منور۔ اور خواجہ امیر
خسرد کی طرح ہمیشہ کی جس کے چند اشعار ہیں:-

من قلد ماست کرو میم سخت شغل
حراب سرے چو اے شوخی بہ نہ نہ ہائے
از چشم وا بردا نش غارت گر جھانے
صد فتنہ در بخا ہے صد شوہ در ادائے
غمزہ رے پرستے لاملم در از وَتَتے
رفار ابھو متے ہشیار ول ملے
ہتاب بے عبابے خوشید بے نغابے
عیار بے دفائے ناقان کج ادائے
وزدیدہ کن نگلبے از دل کشم من آئے
اہم خنیل چشم دیک غزہ خون بھائے
از انجل موصوف نے ایک اور تصمیدہ لکھا جس کا مطلع یہ ہے:-

اے قصر تو بلند ز پر وا ز فنکر من
میدان فراغ تر نگ نوسن سخن
اس مرکۂ الاراق تصیدے کی تمہید پچاس اشعار میں ایسے ھوش عنوان اور دلگانہ براپہ ملکی ہے
جس نے لغت مصاہین کو ارز یادہ پر اشکر کر دیا۔ چنانچہ اس تصمیدہ مطلع تانی کے ساتھ چند اشعار تسلیانقل
کرنا ہوں جن سے مصنف کے واردات دیکھنیات کا بخوبی اندازہ ہو سکتا ہے۔

مطرب بیا ہ پر دہ دیگر سردد زن
ساتی بدہ ب اعنیہ نوبادہ کهن
آب حیات وہ بین مردہ فنیم
مے جان وہ بمردہ صد سالہ در کن
گفتند روئے عن نتوں و پید چشم من
جائے بدہ ک دیدہ جان بر اب مردہ
در ہجر پارتا بکجا رنج و غم کشم
رزو ازال گرفت سبقہائے کمر و فن
شخے ہر آں گشته بصد شان جلوہ گر
کافر ہتے ک دین مسلمان بر بزور

گاہے زتیر غمزہ گزار لف پر شکن
اے صد بہانہ کند صید عاشقان
پھر زب اختیام مددح سے استدعا کرتے ہیں۔

در دیکہ جبل علٹ مارا ددا بو د
در دے کز دز دار سفر جان بستلا
در دیکہ بعد مگ بر د در دیار تو
ناکر دہ کس نماز برد نے دعا خیر
باشد عذائے زاغ دیار تو زغن
گفتہم ہر انجوں لفت دل پرس گلر تر سکم کہ در نواح تو پیدا کند عدن

بلکہ ایک تصیدت کی مکتبہ میں مولودوارثی (دیوالا شریف) کی محنت شاعرانہ پیرا یہیں
اس خوبی سے کہے کہ آداب اور ادب کے ساتھ بازک استعارات میں اپنے تخلیقات
کا انہذا بھی کر دیا۔ اور عاشقانہ نماق کی بلند خیالی بھی قائم رہی۔ چنانچہ آپ لکھتے ہیں :-

مطلع خورشید ایران استان یکن
نور پیشان مت خاک کو چڑھ دیا من
بیج میدانی چہ دیوالا منظر حانیست
مرنجائے عالمین و مامن و محبائے من
خود چہ دیوالا نمازگاہ شوق عاشقان
موطن محبوب یزداں منزل سلامائے من
خوجہ دیوالا عاشقان را کعبہ ایمان نین
مقصد صحراء نور دان محل بیلاے من
من فلام حضرت اث شدم دیوالا پرست
بود رطغیلی همیں باز گیہ آقاۓ من

الحاصل فیضان وارثی کا یہی ایک یادگار کشمکش ہے کہ مولوی لطافت جیں صاحب جود و حقیقت اپنی
فرودتی کے لحاظ سے فن شاعری کو صرف نور و شہرت کا ذریعہ سمجھتے تھے مگر جو شمعت نے
انگلی اس نمائت کو فطرداری حالت سے ایسا مبدل کر دیا کہ اسی سادہ مراج مولوی کی طبع مزددا
نے تقریباً چالیس قصائد میں برجستہ وہ مصائب نکھلے جو کہنہ متن اور عالی خیال شمرا کے کلام
سے کسی طرح کمر نہیں۔ اور تعجب یہ ہے کہ طبیعت کی فطری اُنماد کہ شاعری سے عدم غربت
وہ بھی تاکم رہی کہ تخلص جو اس فن کا خاص تمثیل ہے اس کو آپ نے قلعنا ناپسند کیا۔ بلکہ مذکورہ
بالا تصیدہ کے ایک شعر میں اپنے اس خیال کو صاف لفظوں میں لکھ دیا کہ ۔۔

شاعران اخطعت مارست عریانی ہوس
ای جنل ای طامہ راں چوتہ لائے من
بنانچہ انکا کلام جس قدیمی دستیاب ہو سکا ہدیہ ناظرین کیا جاتا ہے ۔۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ای چند ابیات پر توے ست از عشق کے کہ باہم شوای خود میداشت ہیچ تخلص برخود نہ پسندید
کہ آں ہم بر مرشدش شار کرد چنانکہ از کلامش عیان ست نیک کارے نکرد۔ وقت مردن غمغنا
داشت۔

تو صاحبِ دولتی من مفلے ام
ازیں پس بیشتر حق ندانم
تاریخ وصال خود ہم دریں روزہ ایں تلخہ خواند
جز رنج و غم زیست چو سوئے نہ دیدہ ایم بزریت نوت لا بل رب برگزیدہ ایم
آسودگی بگوشہ مہتی نہ دیدہ ایم جان دادہ ایم و کنج مزارے خریدہ ایم
۲۶ ۱۲ اجری

ازوست

شاعران را خلعت نہ اسست عربانی ہیں ای جنل ایں جامد را کن چست ہر بلکے من

و میر

بنگر جمال حضرت دارت بکپشم شوق حق را مگر بصورت انسان نمیده

در ماہ بریج الادل شریف شستله هجری کو ہنوز زیارت آنحضرت بکشم خاہ مر نصیب نشد
بود اس قصیدہ (یامنا جات) نوشته شد۔ میخواستم کہ بذریعہ ڈاک در لفاظ بحضرت فرم مگر خوف مانے
بود نتوانستم بباہ شعبان شرف بیعت حاصل کردم چند روز بعد از حصول بیعت جناب مبلغی طہور علی
صاحب (جانب فضیحت شاہ صاحب) بحسره برخواندند۔ انتـ۔ انتـ یا انتـ۔

رباعی

گوید چہ زبان حسر دنداند
حریران کھندا و یا چ غواند
باید نتوان نود رازت
اخمار خوش سست ستراند

اے کعبہ ایقان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے معنی قرآن من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
قہار من رحمان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
چل خانست ایحاب من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
ای عہد من پیاس من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے احمد و شیطان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے نوح من طوفان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
نرود ذی طغیان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
موسی ذی ثعبان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے عیسی ذی شان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
صدیقت ذی اذعان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے حشمت ایمان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے حید و عثمان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے جنبد اسلام من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
 سبحان من حثان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن

اے قبلہ ایمان من گا ہے نظر بِرَمَنْ فُلْن
اے پاسخ ارمان من اے جبت بِرَمَان من
در غمزہ عالم ترا احیاء و موتی یکٹ آذا
اول توئی آخر توئی باطن توئی ظاہر توئی
گفتی الست پیشتر آخر بلی، اری سپر
جبت براۓ عالمی گندم ز تو خورد آدمی
بحرے روائی از چشم ماکشی ز امیش شما
اے خود خلیل و آندری گہبٹ شکن گہبٹ خردی
بر طور جلوہ کردہ خود از خودت غشیں خوردہ
ھیسی نبا ید رسند خدا ایسکن ن توازن حق جدا
در عشق ره پیمودہ دعنار بھرہ بودہ
و حی خدا تابع ترانا اروق شکی از خدا
در کمرے تو باشد بحیث فرآن ن تو با بد شرف
از ملک فارس میر وی وزالہ بیش میشوی
گہ زینت منبر شوی تا خود بیانت بشنوی

اسلام من ایمان من گا ہے نظر بمن فگن
 اچندا ایس حرمان من گا ہے نظر بمن فگن
 بر تو بودا ذعان من گا ہے نظر بمن فگن
 اے وید من قرآن من گا ہے نظر بمن فگن
 اے باعث غفران من گا ہے نظر بمن فگن
 اے نیز رخشن من گا ہے نظر بمن فگن
 اے ساتی دو را من گا ہے نظر بمن فگن
 تو اے محمد زان من گا ہے نظر بمن فگن
 تصدیق تو ایمان بود منکر تو شدیکان بود
 موسیٰ بخود نازش کناں کافر بکفر شیش شاد ماں
 نے مومن نے کافر از هر دو فاسخ خاطرم
 گر ہند و م زمار من در سلیم اقرار من
 ردیکم سی کارم بته جان پر عذر ره پر خطر
 در آجر تو جال بِر لبم کئے رد خواهد شد ششم
 جائے بدہ مستم کند تائیست از مستم کند
 تادیہ دیدار شما ویں با شم مبتلا
 دانم نہ دیدن تا خدا کئے شاید دید شما
 اے وارث بزدان من گا ہے نظر بمن فگن

پہاڑ حب شنسته به مقام پُنہ بآنحضرت عرض کردہ شد

دل حقیقت ز فنا عین بعت امی طلب
 عشن من شکر عنایت ز خدمی طلب
 خلقت عالم انساں چسرا می طلب
 عفو گوستاخی من رفع حسیا می طلب
 راست گر عالم ارواح غیسا می طلب
 ذلت خواتین از اہل حندا می طلب
 از تو اے پرزو نا جور و جفا می طلب
 حکم امضا ز توفیران قضا می طلب
 ساعتی لذت تسلیم و رضما می طلب
 غاشی از دست جملے توفیا می طلب
 منت از ماست که شد شهرہ حسینش ازا
 گر ن خود سوخته عالم نا سوت بود
 پڑاہ برداز رُخ اے حرم جسلوہ حن
 نامہ بر جان نوشست مرا بخشی جان
 دائے نادانی زاہد کر پئے حور و قصر را
 شدت زخم حب گر درد درون هزار شی جان
 منتظر موت بے بالین من استاده بده
 از تو اے شاه عطا بخش دلم یعنی نخاست
 دل طلب کرد بشکرانہ نعمت دل د
 منت ایست که از بندہ حندا می طلب

بماه حب شنت آیه به آنحضرت عرض کرد و شد مقام پیش بکانع لویث رن الدین پیرز

دل چوب شکسته شود غریش شر باک شوم
اخگرے لهفت کن از بودن مین پاک شوم
بامید یکه شهید بُست سعناک شوم
جان گرید که برآمش خس دغاثاک شوم
زخم چند ای که خورم مست و طربناک شوم
ولدهی کن که خورم گشتم دبیاک شوم
یعنی فرمانبر نیز ران عهد باک شوم
راز داشت ده سر ار طربناک شوم
در دعشق تو بدل گیسرم و غناک شوم
قلره آب ننم خون دل ناک شوم
نیم جان صمید نگه ہر یه فتراک شوم
دعوت یار جایت کنم دکاک شوم
زاده او هاشد و من بندہ چالاک شوم
خوش که دلداده ایں کوک چالاک شوم

لغت دل سوخته ام نفس عدویکه نوخت
آتش زن که زغال آمدہ ام خاک شوم

ضرب مردانه بزن سینه صد چاک شوم
پندزندالی ایں ہستی خاشاک شوم
سر بکف حلہ خونیں کفتان پ زیبین
خوش خرامم چو برہنہ کفت پامی آید
قہرآ لود تگا و توحہ لذت دارد
کاکش ایں خوف و رجا را بقیامت نیزم
قوتے ده که پستش کندت جان و ذلم
فهم دادرماک بده تاز صعنائی دل خود
خاک بریش دلشا طبیکه بدارین وہند
جرع غبشن کرست کند و مست کنم
شہسوارم چو کند عزم شکار دل من
دل ہمی گفت که گر بخت شود یار بود
واعظم گفت که جنت پئے زاہ باشد
یار محصوم بذکر عتبہ عین ارا

بنارس هار ماہ شعبان شنت آیه بر سواری یکه در میان مقام بہرچ و گنڈا را نوشت شد و بمقام گنڈا را
همال تائیج بحقور عرض کرد و شد مخاطب بہ دیوا شریف که مولد مقدس است
السلام اے آستان شا و من السلام اے آمان ما و من

اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بِرْبِ وَلِحَمَاءِ مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بِرْ قَمِيْ نَازِدُ خَفَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دُرْجُ دُرْ اَهْمَدَا
 اَيْتَ زِيَارَتْ گَاهَ اَقْوَامَ وَمِلْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ اَزْ تَوْعَالَمَ بَهْرَه بُورَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ قَبْلَه بَنْدَه نَوَازَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ چَارَه سَازَ مَرْضَنْ مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ هَبْطَ اَنْوَارَه يَارَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ فَيْضَ بَخْشَ اَنْسَوْ جَانَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ گَرْدَه تَوْ نُورَه صَفَاعَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ تَاهَه تَرْسَمَ اَزْمَاتَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مِنْ بَسْرَه بَاجَالَ زَارَ مَنْ
 يَا بَهْرَجَوْنَ بَرْ گَحْشَکَمْ سَوَيْتَ يَارَ
 جَانَ وَدِلَ دَرْ شَوَقَه خَارَه رَاهَ تَوْ
 نَابَوْ سَدَسَرَه بَاسَيْه بَرْ دَرَتَ
 تَوْ کَبَادَه مَنْ کَبَادَه وَائَه مَنْ!

اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مُولَدَه مُولَادَه مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دُرْ قَدَسِيَ رَاصِدَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَرْ جَهْرَه جَهْتَیَا
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ طَوْتَه تَوْ جَرَابِلَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَرْ تَوْجِنَتَه شَکَه غَرَدَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ كَعْبَه اَهْلَه شَیَادَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دَارَوَه دَرَدَه کَہَنَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مُحْرَمَ اَسْرَارَه يَارَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ رَحْتَه حَنَه رَامَکَانَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ غَاکَه تَوْ خَاکَه شَفَاعَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ آبَه تَوْ آبَه حَیَاتَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَادَکَه يَارَه مَنْ
 هَرْ زَمَانَ دَه دَرَشَ اَمْبَوَه يَارَه
 چَشمَ دَارَه دَرَدَه سَبِیْزَه گَاهَ تَوْ
 جَونَ جَونَ آیَه مَلَکَه بَرْ عَتَبَه اَهَاتَه
 صَدَ سَلامَتَه سَبِکَنَه دَیَوَه مَنْ!

در اه بِرْسَعِ الْأَوَّلِ شَرِيفِ سَلَامَه بِقَامِ دِلَوَاسْتَرِیْفِ بَخْنُورِ عَرضَ کَرْدَه شَدَه
 شَنْقَنِیْشَیِّ بَحْرَوْسَعَنْ نَخَارَه پَذَرَه فَرَماَشَ کَرْدَه کَه بِرْ قولَ حَضَرَتَه اَمِيرَخَسَرَه رَحْمَةَ اللَّهِ عَلَيْهِهِ (من قَبْلَه رَهْتَه
 کَرْدَه بِرْکَتَه کَجَه کَلاَهَه) اَغْزَلَ ذَنَثَه شَدَه کَه در مَصْرَعَه ثَانَیَه حَلِیَه شَرِيفَه حَضَرَتَه باَشَدَه کَوْشِیدَمَه نَهَادَه
 نَهَدَه کَرْدَه کَرْمَشَیِّ صَاحَبَه مَوْصَفَه بَه آخَفَرَتَه عَرْضَه کَرْدَه اَرْشَادَه شَدَه کَه گُوشَشَه باَیَه شَعَرَه
 چَندَه بَه اَذَکَه تَبَدِیَه قَافِیَه گَفَهَه شَدَه بَخْنُورِ عَرضَ دَاشَتَه شَدَه

من قَبْلَه رَاهَتَ کَرْدَه بِرْکَتَه خَوشَ لَهَانَه عَرَیَانَه مَرْچَوَه مَهْلَه شَوَفَه بَرْهَتَه پَائَه
 اَزْجَشمَه دَارَه وَانَشَه غَارَتَه گَرْ جَهَانَه صَدَقَه در نَگَاهَه صَدَعَشَه در اَدَاهَه

رفار چو مسٹے ہشیار دل ربانے
چوں دل برو نیا ید چالاک دل ربانے
عیار بے وفا نے فتان کج اداۓ
از غیر حق گستہ یعنی کہ خدھانے
ہاشم قشیل چشم و یک غمزہ خل بھائے

خواہ کہ دل ربا ی صد دل دہی نماید
مہتاب بے عبابے نور شید بے نقابے
محصول چوں فرشتہ از نور حق سرفتہ
ذذ دیدہ کن نگاہے از دل کفمن آئے

در ماہ جمادی الثاني ۱۳۰۹ھ بمقام الحفل سرائے این آباد بحضور عرض کردہ شد

باشتہ علی تشریف آ و بری سرکام شخو پورہ حاضر شدہ بودم

خواروزمی کے بہانم تو باشی	رجان خود گذرم جانم تو باشی
ترسم از گناہ ولے زو وزخ	شفاعت خواه عصیانم تو باشی
نیفت د چشم من بر ملک کسری	برسی نازم کرسا امام تو باشی
خوا در دے کے باشد در عشقت	خوا در مان کر در مانم تو باشی
و داع دین دا نسلام مبارک	باگر دین دایانم تو باشی

خدادیدم چو دیدم روے داری
پر حق گویم کہ ایفتانم تو باشی

در مکالمہ ہرچی مقام ستر کھجور انحضرت پیش کردہ شد

نامد بہ تو شان کہ سریانی
داند نہ کے کہ خود کھبائی
تو طالب دید حق چسرا ای
می سوزم و دیدہ دا کہ آئی
بے یاد لو بندگی ریانی

می زیبدت لے ضنم خدائی
هر جانی واں چہ طرف رمزے
موسی چون تاب حبلوہ داری
غش نخودہ زجلوہ حق نہ بیند
بایاد تو صد گنہ ثواب ست

از کبیسه و پرشد نه راغم
بردار نفت اباب رخ پر بیسم
چوں ذات و صفات تو ندا نم
تو دار شر آلِ مصطفیٰ نامی
خاکو شک کشان و ارادت علی است
جان قسید بدند در لعنه باشد
کردم بدرت چو جبهہ سائی
زین بیش نه طاقتِ حُبدانی
بیهوده بود سخن سر ای
تو حنا زن عمل مرتضیانی
از جمله شیون کبیر یانی
از بود خودم بدہ رهانی
از بود خودم بدہ رهانی

اهم دریں جا بھنو آنحضرت عرض کرده شد

ریاعی

اے ذکر تو باعث فراغ دل من
لپر نبز منے تو کن ایاع دل من
تیره دلے کاندرو نتا پر مہرست
روشن ز جمال تو جلا غ دل من

بمقام شیخ پورہ بماہ حجہ سال ۱۳۴۵ء ایں شجرہ شریفہ پر آنحضرت پیش کرده شد

شجرہ ماش تھیہ

تو دار شر عسلی و توئی وارث بول	اے دار شر خدا کہ توئی وارث رسول
تو دار شر حسین که دلبند مصلحت است	تو دار شر حق که حبگو ند مصلحت است
از باستر و ز جعنورد ز احمد گرفته	تو دار شر که ارش ز عابد گرفته
وز کرخی وز سقطی کہ بودند مقتن است	تو دار شر ز کاظم و موسی و از عصنا
وز شبیلی و عزیز د راشت ترا سزا است	اے دار شر جنبید که سلطان اویا است
وز بو سعید جملہ محبتان ذوالمن	تو دار شر ز داحد و بو الفتح و بو الحسن

لهم شجرہ مطبوع اس شریفین گونه بوده است۔ تو دار شر ز داحد بالفتح و بو سعید پرمخت بحال شان رسدا زان بز دعید
از اعلیٰ نام مبارک جذب حضرت ابرا الحسن متوفی ک شدہ بود۔

مثیل کوامت آں شاہ جل شود
 رنراق آں کاں کاں حندار است پیشوا
 که بود است بادہ توحید کبیرا
 از حضرت حسن دہم از موسی ولی
 از نسل پاک مرتضوی شاہ لافتی است
 زو یافی ہر انچہ رسیدش زکریا
 تو دارثی ازو ز محمد و از حبیل
 و از هضرت که بود بر ایسم بہکری
 ہم از صدر سید پیاپے دراثت
 در عبید او بملک ولایت در اشی
 وزیر اکرو نجات ہم از حنادم علی
 الحنیفی من کن و شود و ارشاد
 کز خبیث قطرہ پاک شود چوں رو د بخو
 گر کن مرا لگر شنوم گفتگوئے تو
 بوئے تو د بدم برسد در شام عبان
 اطلاق من بن نز وجود تو مستعار
 مکے ز آفت اب که روشن شوم چو ماہ
 باشد مرانہ حصلہ اجر و مغفرت
 آغاز من توئی دز سر اخیام من توئی
 ایں موت من به مرتبہ خوشر نزندگی
 پس کم کفت ز پائے تو شادان بوقت من
 از بہر قطرہ لب عمان آمد است
 از ما و از حندار نما می من شنگان
 صد صد سلام ہا درود دنیا ز

تو دارثی ز غوث کم محبوب حق بود
 در ز پر ادلیں شریعہ محبوب کبریا
 دارثی ز شیخ کبیر معتبر دستیاد
 تو دارثی ز احمد دہم سید علی
 ز سید حسن که ز اولاد مصطفی است
 هبتس را پدر که بود مرد مقتصد
 آن دین را بہا که بود مرد باکمال
 از هضرت نصرید و بر ایسم دارثی
 از حضرت امان و حسین وحد ایت
 اے آنکه دارثی تو ز رنراق بالسوی
 ہم و ارشد محیی عالی نب وئی
 اے خوش دارثی خود و عیار پنهان
 وہ در محیط ذات وجود مرا و ضھو
 اعنی بکن مراجعت از دیده روئے تو
 آن کن که جز بذکر تو گنگم شود ز بان
 نے بود ارم و نشباتے دنے قرار
 ز نظمت عدم ہمہ تاریکم و سیاہ
 دارم نہ کا رجیز تو ز دنیا د آخرت
 نسبت بہ تو بس است گر نسبت فوی
 من بندہ تو هستم و میرم پہندگی
 سر باشد م بپائے تو جانم بستیت
 ایں کتریں مگہست که علشان آمد است
 بر تو و بزم ارشیوخ گذشتگان
 صد صد سلام ہا درود دنیا ز

بمقام شیخوره که از جمواره آنحضرت بہا تشریف آ در و مدت خوت از شیخوره بہا رجب ۱۳۰۴ھ عرض کردہ شد

جادار مش اندر دل بے صبر د قارم
لیکن چہ تو ای کرد که دل نیز نام
بریاں کنم ایں سینه پئے دعویٰ یارم
برپائے تو سرآرم د دیں را گلنارم
زیر کف پائے تو رسد خاک مزارم
کالوده کند دامن حق خاک مزارم
ای سینه ہفت باش ہمانست سوارم
بر باد کند تو سن تو مشت غبارم

یار آمد و مکن و کاشانه ندارم
در شبسته دل جائے پر ایں چہرہ تو ایں بود
مهان رسیدست و نہ سامان ضیافت
وقتی بر سیدی که اذال داد موذن
مردن پتمناے تو ایں فنا مده دارد
کشتی و من از حال دل خویش بتزم
دیدم فرس کوه همانست غبارے
هنگام دداع تو ہمیں حوصلہ دارم

زیں بیش فضول ست گن حضرت وارث
امید دعویٰ الم ہم بر قست نشام

بمقام دیوال استریف بتاریخ ۷ اربیع الاول ۱۳۰۴ھ گفتہ شد ہم در ای جا بحضور آل حضرت پیش کردہ شد

سودائے گیوئے تو ہنوزست و فرام شد
بے خود شدم پنشہ نما زم حرام شد
روزالت ہیں کہ ہمیں مُرجب م شد
صبح ازل چسبع ہنوزم نہ شام شد
پیلات روز لفبیک جملہ شام شد
تف باد خاک را کہ نہ بائی حرام شد
نام زم پنجت غلیش کہ کام بکام شد

روز م بیاد حبلوہ رویت تمام شد
ساغر بنا یار کشیدن حلال شد
واعظہ راز خوردن مُرشع می کنی
کردست وعدہ شب من چشم منتظر
لیل و نہار شعبہ او چو خ کشود
حضرت ہمیں ست آه ندارم لی نہ درد
کردم چو سجدہ بدروارث علی

بِقَامِ دِیوَا شَرِفِ دَرِ مَاهِ رَبِيعِ الْأَوَّلِ سَالِ ۱۳۷۴هـ بِإِنْجِرْت

بِفَرْمَائِشِ آلِ جَنَابٍ عَرْضٌ كُرُدَّه تَشَدُّد

نَفَرْمَه آمَدَه لِمُبْلِلِ چَنَانَكَه موسيقار
 شَدَّسْت فَرْش زَمَرْدِ بَسَاطِ بَزَرْه زَار
 بَاسِعَ بَرْ آمَد زَبَلْن سَبَزَه دَار
 دَيْه زَبَادِ سَحَرْ زَنَدَه كَرْ دَلَيْه دَار
 بَشَاخَ نَالَه قَرَى چُوشَخَ دَرِ اذَكار
 شَدَّسْت بَاغَ وَهَمَ اطْرَافَ بَاغَ رَثَكَ تَار
 سَبُوكَشَ بَكَشَدَ بَادَه نَابَ يَا دَلَدار
 دَگَرْ جَحَابَ بَرِ اندَاخَتَ شَدَّ چَوَبَادَه گَار
 كَشَيخَ هَمَ پَئَه بَادَه گَرَوْ كَنَدَ دَسَار
 منْ فَسَرَدَه بَحِيرَتَ چُونَقَشَ بَرِ دِيَوار
 وَجَودَ كَيْتَ درِيْن حَلَقَه بَرِدَنِ زَسَار
 زَيْكَ بَرْ آمَدَه درِ چَنَدَ صَدَه ھَزارَ ھَرارَ
 بَهْ پَرَدَه اَنَّهَ بَرِونَ اَزَشَارَ درِ اَطَهَار
 فَزَدَه جَهَرَتَ اوْ رَأَكَ منْ زَاسَفَار
 رسَيدَ نَخَمَه خَوْشَ لَهْجَه كَهْلَه ھَشَيار
 بَهْشَ بُودَسَتَادَه جَمِيلَه لَگَلْ رُخَسَار
 حَسَينَه كَهْ رَاحَتَ وَنَشَاطَ بَهَار
 بَنُوكَ غَمَزَه ھَفَتَ كَرْ دَآهَوانَ تَار
 خَيْدَه بَرَفَتَ دَشَ گَشتَ گَرَدنَ دَينَدار
 چَهْ ھَنَدَه نَئَه كَمَلَانَشَ طَالَبَ زَنَدار
 چَرَانَشَستَه بَحِيرَتَ نَداَمَتَ مَهْذَار

رسَيدَ مُوسَمَه لَگَهَا وَزَيدَ بَادَهَار
 ھَمَونَ تَرَشَحَ بَارَانَ آبَ پَاشِيدَت
 لَنِسِيمَه صَبَعَ دَيدَ درَنَباتَ وَجَخَدا
 بَا بَارَغَ نَسَبَ بَزَرَه اَنَّهَ خَلَ بَيْسَ
 ظَهَارَه وَبَيَاغَه سَتَ با صَفَه غَماَز
 زَيْقَعَه اَنَّهَ رَيَاهِينَ وَهَمَ گَلَ نَسَرِينَ
 خَوْشَسْتَ آنَكَه درِيْن موَسَمَه گَمُوشَه بَاغَ
 یَكَه چَوَسَتَ كَنَدَ جَرَاتَه حَنَلَاتَ تَبارَ
 فَقَطَزَسَتَيَه مُوسَمَه ھَمَیْسَه نَسَرَشَارِنَه
 جَهَانَ زَسَتَيَه فَصِيلَ بَهَارَه درِ طَهَرَه اَنَّهَ
 نَمُودَكَيْتَ درِيْن رَنَگَه اَنَّهَ گُونَهَ گَوَنَ
 ھَمَونَ كَه صَانَعَ قَدَرَتَ چَنَعَتَشَ كَرْسَتَ
 عَبَدَه اَنَّهَ كَه بَهْ اَقْصَاءِ ھَمِيشَه یَكَه باَشَه
 بَعْنَه كَه حَكَمَتَ كَرَثَتَ چَنَانَكَه اَنَدِيشَمَه
 ھَمَیْسَه كَه منْ زَتَحِيرَه بَخِيرَه لَگَلْ بُودَمَه
 بَهْوَشَسَ آمَدَمَه اَزَغَابَه بَحِيرَتَ فَلَکَمَه
 جَمِيلَه كَه زَسَرَتَابَه تَدَمَه بَتَه اَزَورَه
 كَنَدَ زُلَفَه چَوَگَسَرَه طَلَاغَيَه صَيَدَشَه
 بَطَاقَه اَبَرَوَه اَوَسَجَدَه كَرَصَدَ زَاهَه
 چَهْ کَافَرَه اَنَّهَ بَغَارَتَ بَرَدَولَه دَایَانَه
 بَهْ پَسِيشَه آمَدَه گَفَتَه اَنَّهَ دَأَوَه

شتاب کن کہ بپا حشر جلد تھا رست
 شہنشیہ کہ بنامش زندگی کے دھر
 ہمود کہ حاکم اسلام جان و دل باشد
 ہمود کہ شاہ در عنایت حسن برائش
 ہمود کہ پیش رو زہ رو ان عشق بود
 ہمونت ساقی خمناٹہ میں توحید
 ہمود کہ ہست ہم اوہست انچہ ہست کہ ہست
 ہمود کہ منظہ حکم الوہیت باشد
 ہمود کہ وارث وارثیم حمت حضرت
 خیال پار ز سر تافت دم ہمیشہ شود
 پچاہ بگفت دزم شوخ و شاندار برفت
 مسکو کہ دست یاد اللہ و سلیمان شود
 سکر دھر کہ کند بجہ آتا نش را
 ذکاویت کہ کند حل ایں معاڑا
 نہوڑ کثرت و وحدت ز فریت کار

شب یزد ہم شبان ۱۳ ستمبری بمقام آرہ بحضور عرض اشتبہ شد

رفتی چوز من نقش کف پائے تو بوسم جائے کہ شستی گئے آں جائے تو بوسم
 گھاک رہ تو پہنچائے تو بوسم پائے کے گہ در سر سودائے تو بوسم
 خوش آنکہ نیاز آئی و من پائے تو بوسم در بجہ فتحم غاک قد ہبائے تو بوسم
 شمع بخیال رُخ زیبائے تو بوسم بارے بسر زلف چلی پائے تو بوسم
 ہر دشمن د تیرہ پہنچائے تو بوسم تیکین ندہ هرچہ بسودائے تو بوسم

خوش آنکه تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 یادست نگارا کے شیبے آمدہ بودی جانانہ سوئے مضطربے آمدہ بودی
 ہاسن و جمالی عجیبے آمدہ بودی ازاناز و آدانخندہ بله آمدہ بودی
 خوش آنکہ تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 شاہ تو بشانِ عجیبے آمدہ بودی در پرسش ایں پر تبے آمدہ بودی
 دارم نطلب بے طلبے آمدہ بودی لطف تو سبب بے سبب آمدہ بودی
 خوش آں کہ تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 در شون تو که مختلف کعبہ نشینیم گه دیر دم نقش قدم کاش پہنیم
 نے آں دہم از تو نشانے و نہ اینیم از کوری چشان خودم بلکہ حریم
 خوش آنکه تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 دیدم چوئے بر ق تھبلی صفارا سائل بدیر پاک تولیا ڈنہ سارا
 یک حبلوہ دگر بر من ملکین خدارا شاہاں چے عجب گر بنا زندگدارا
 خوش آں کہ تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 اے پردہ نشین حرم پاک خالیے داندہ کے خود کے چپکوئی رحباۓ
 عالم ہمہ از پر تو یک حبلوہ نانی نثارہ بشوقیں کہ دگر بر ق کشانی
 خوش آں کہ تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدیمہ اے تو بوسم
 باشد نہ ترا یعنی مقامے نہ مکالے ایں جاؤ گہ آں جا ز تو یا بند نشانے
 ہندوئے بہ دیدے مسلمان اپرلنے من خود چکنم چوں نہ چینی نہ چنانے

خوش آں کر تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 ایل نظرت دید معمورہ و دیراں در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 ایں شپڑہ دیدن نتوں نیرخشان آں دیدہ بدہ باز کہ جمیں رُخ تا باں
 خوش آں کر تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 چاں در تن ناپاک چمیے بکندست ضربے زدہ لبیک نیک ضرب بندست
 آداز کنوں از دهن زخم بلندست یک ضرب دگر بسل تو حوصلہ بندست
 خوش آں کر تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 در حضرت سلطاناں بند مادر گدارا باسح شہنشہ نتوں گفت دعا را
 روزے زکرم آمدہ بودی بیدارا بازا کہ تو عرضہ دهم حمد و ثنارا
 خوش آنکہ تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 تو پاک و منزہ و منم تیرہ دناپاک تو نور سما داتی دش طینت من خاک
 گر خاک کثیفہ بر سرتاہم و افالاک هر روز خورشید رسک بخاشاک
 خوش آں کر تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 چل قبلہ ناسوئ تو هرسینہ جہاں است یک سجدہ بپائے تو دا زیارت است
 لیکن چو بھر کھتی دو سجدہ ضرور است یک سجدہ دگر کاش بپائے تو دهدست
 خوش آں کر تو باز آئی دن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 در عالم متدى بازل روئے تو دیدم وزعل دخشاں الست بشنیدم
 الست دس بثنون تو بنا سوت دیدم حرست شدگر زایقہ دید جمشیدم

خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
در سجدہ فتم خاک قد مہا تے تو بوسم

فردائے قیامت کر شود مجع جمہور آئی وشوی محتب خاطلی و مخدور
فرمان جہنم تو دہی پر من مقصور من نعمہ کنان انس مئے دیدار تو مخمور
خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم

در سجدہ فتم خاک قد مہا تے تو بوسم زال روز کہ من چنگ بد امان ز دستم
نے سجدہ سوئے کچھ دنے کعبہ پرستم
در یاد کر مہا تے نختین تو مسٹم تو پیش من دامن تو بود پرستم
خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
در سجدہ فتم خاک قد مہا تے تو بوسم

یادست عنا پات تو یا حضرت وارث صد گونہ مرا عات تو یا حضرت وارث
بالطف اشارات تو یا حضرت وارث هر خطہ مارا سزا تو یا حضرت وارث
خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم

با ششم نہ سزاوار مگر رحم بعنرا بد کار و گنہ گار مگر رحم بعنرا
و چہل گرفتار مگر رحم بعنرا در ڈلمت پندار مگر رحم بعنرا
خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم

در سجدہ فتم خاک قد مہا تے تو بوسم اے تو سن سلطان بتو زید کہ تازی خاک قدم تو سرم کند ہند تی و تازی
بڑشت غبار م دگر امید کہ تازی آنرا کہ تو ازی نہ چسرا باز نوانی

خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
در سجدہ فتم خاک قد مہا تے تو بوسم

بیانیخ سار شعبان شانزده بی قام آرہ بحضور عَسْن داشتہ شد

<p>میدان فراخ تر ز تاگ تو سین سخن وی ذات تو دیمع تراز دست ز من دانم ز جنبش تو نه ادر اک چه خ زن گنجد در و عقول و میوات و جان و تن پاکی ز بخت قطره نه در رحم روح زن باشد ہمیں مراد ز حنلوتا به انجین پسیدا به باطنی و هنایی تو در عن غیرت ہزار پرده ز کشت برخ فگن نے طعنی دشہاب و خواہشان لفین رامی ہمہ نشند و ہمہ بھل غبن بر کاخ حق حسیکم تو دام مگس متن استادہ بشاع گلو بیج را مکن بیند خلیل نور تو در نار شعلہ زن حق رامکان که دید ترک کئے بود وطن حق رانہ تاج بر سر نے جامہ در دن خورشید شع بزم جہان ست و بے لگن برداشت نہ لوث ز مولو نے ز زن جانباز با خستہ ند ہمہ مال و آلم زن راضی حکم تو چہ بر حمت چمتحن قومی بری برآه نہ یزدان و اهرمن اسانہ ہبوط دریں دار پر محنت</p>	<p>اے قصر تو بلستہ نہ پرداز فکر من اے شان تو رفع تراز رفتہ نک اے آنکہ عمل کل کفا دل نجوش تست اے ذات تو محیط حدوث وقتدم بد از قید پاک پاکتری خود چہ ذات پاک تو خود ہمہ و ہم ز ہمہ پاک دبے نیاز دیدم چونیک ظاہر و باطن ہمہ تو می بیند عروس دحدت تو چشم نیز بیں باشد شانہ تا و نہ شد ابتدا ترا چندیں ہزار عھتل بنگر ہزیست جمت بکنه ذات تو چوں بیت عنکبوت قطع دسیل ذات تو مخدن خود کند خورشید و ماہ شعلہ داران راہ تو اے آن کلامکان نسوان شد مکان نو زیبدہ به قامت تو رد ائمہ الہیت رکشن رقت عرش نہ خود پاہنی بعرش نے باشدت ولد نہ نفے باشدت کفو خود متحن خلیل بقریان یک پسر اے آنکہ رحم و قهر تو پر یک عنایتی گریاست می رویم و گرد ره خطا پیش از وجود آدم و شیطان نوشہ</p>
--	---

آدم چه بونخود که کند فرقت از دلن
 تحریر ناد ثوق بود بشش از محن
 یک دانه شد بهانه ایم مکردن
 شرکست نام کردن شیطان و اهرمن
 خاک در تو قشنه سیارے بر همن
 کعبه پست کعبه پستند و بت شن
 داسک شرف چه کجه ر تجاه و وشن
 سویش ز کعبه بیش بود میل طبیعن
 دے نام تو بحفظ اعدابود بمحن
 از شیر و پیل مت ن دینانه کر گدن
 یک راتونان و تخم و گر رادی لبین
 آید ترا نخواب و نباشد ترا وس
 باشد ن رافت توبه اعمال مریعن
 دادی خلافت خود و صدمیزیت بین
 ارزش خردیم ارج چهشتیش بود شن
 کار تو سترو پرده بنیرت منی زدن
 باشد ترانه عادت تبدیل در سن
 کردی این خوش ہنوز یم مو تم
 اللہ واردت و سواه هوا لون
 مفروش سرکه کلمه حق گو بود دژن
 پارینه فتسر تو همه را آب ن
 جز صدق چیش امل نظر جمله نهیں
 قصیدت موت من کن گندز شک و نم
 ایمان بیار پیشتر از فرص و اذن

بمقابل که بود کشی بایع تو گندے
 گفتی نخوا کرچه نوشتی که هاں خردند
 خود بھری بد بودن گستردہ کند
 هر نیک و بذریت ن غیری شرکیت
 از سجدہ ت جبین مسلمان بغز و ناز
 مقضو د بندگی تو بودست هر دوا
 باشی ن گر تو حبلوه د خانه خلیل
 در نور تو فرداغ دهد د کنیسه
 لے یادست حزول دین و جان ما
 ذکر تو مطمئن کند آید ن ترس و باک
 باشی مقیت بندہ برنا و طعنل پیر
 ما بندگان بخواب و تویی پا بان ما
 خود رحمت بہانه رحمت سند دیاد
 ناکرده نیک و زازل وقت جا همی
 نازم بانخاب امانت که جهل را
 اید چه از ظلوم و جهولے مگر خطا
 رحمت پچورده بہ از ل تا ابد کنی
 زی بس چه امتحان امانت چور از ل
 ایا ا ن شتعین و رایا ا ن عبد
 اے مولوی ز لفتن من ترش رو مشو
 آموختی چه از کتب حکمت و کلام
 بس جمعت قوی که همی داشت خزرے
 باشی تو بندہ بت مو ہوم تلبیکے
 زاہد نہ زین ریاضت خود خدارسی

زی روزہ دنمازچے بے فامہ محن
کا ہے برآوری نپو فرہاد کوہ کن
فرعون را چہ فائدہ لزدست پازدن
تصدیق حال بخش بعوائے قال من
لَذُ يَسْتَرِي الْكَرِيمُ عَلِيًّا أَكَرَّ اهْتَمَّ

بنخشدہ تایقین بذات و صفات نوو
دیدی نہ خود چو چہرہ شیری صدق حق
زال پیشتر کغرف شوق دامنے مگیر
مارادر تو قبلہ بیسے دارث علی
یا ذا مکار حم آشتہ فیمن یہلا العباد

مطلع ثانی

سافی بدہ پستاغرنو با دہ کہن
ئے جال دہ بکرداہ صدر سالہ درکعن
آلے بدہ کو دفع کندستی دوہن
گفتند روی حق نتوں دید چشم من
مے دہ کہ گلندزم زخوی و زخویشتن
جشید دیدہ است بجا مے نو و کہن
مے دہ کہ گلندزم زخوی و زخویشتن
گھکہ ہے زتیر غمزہ گہ از زلف پشکن
طفنے چہ شوخ دشک چہ عیار پفتن
روزانہ گرفت سجن ہائے مکروفن
ترکے کہ کرد غارت زنار برہمن
زگس چشم وزلف چسنبل چہ گلبدن
رفتم بہوستاں و دویدم بہر چین
دز لائہ وزنگس و نسرین و نارون
نے گل برگ رخ شد نے غنچوں ہن
انہ بھوئے زلف نہ نسرین نیا کمن

مطرب بیا بر پرداہ دیگر سرو دزن
آب حیات دہ کہن سرداہ قدیم
اعصاب از خمار ازال سست گشتہ اند
جائے بدہ کہ دیدہ جان را بصراہ دہ
تا در سیال منم نتوں دید دئے یار
بہر نیکن پیالہ رخ یا رب نگرم
در ہجر یا رابکجا رخ و عنہم کشم
یا سے بصد بہا نہ کند صید عاشقاں
دل می بر دل بعب بہ بازیش خول کند
شرخے هر آن گشتہ بصد شان جلوہ گر
کافرتے کہ دین ز مسلمان بر دزور
سیزہ خلعت غنچہ دہن قاجتھے حوسرو
امر دصیح گے پس باد سحر گی
دیدم بساز رسنہ و گھنائے رنگ رنگ
غنچہ غلتفت کا شنس نہاند عذار را
باشد بسان کامل بچاپ نہ سنبھے

موئے تیار رفته و موئے سکھنے ختن
 می باش تا بگوش نہ نہیں بیش پازوں
 برداش عالی ہوش کم شد ز خوشن
 کجھ بد و پیالہ مگر بادہ دودن
 لیکن کندنگاہ کرم چشم بادہ زن
 نے سید ب نار و اسہ بندان و باذتن
 ایں خط پاک صحت آں رکم هدن
 بربیا سمن بنفسه برو بد شود سمن
 سلکے نشاند غنچہ از لو لمی عدن
 آں چشمہ حیات شدایں نگ درمین
 ایتادہ سرو پا بگل ولستہ رسن
 کاشتکست برس رھاؤس در چمن
 سر بزر کرد بر کفت پا بوسه زدن
 آراستہ کنند ز خوبان چا جمن
 کو آفتاب طور و کجا نار و دوزن
 عالم چو بزم تیرہ د تو شمع انجمن
 پرداش صد هزار و تو شمع با جمن
 صد یو سفند قید در ان زلف پر شکن
 یک حضرت ادیس اگر بود در قرن
 نالہ چون کنسند لعشت تو صد دمن
 باشد فقط نہ پر چو یعقوب در خرمن
 چندے جوان سیستان و عنان یک یفن
 مصل رعشت چیست دل ان بیخ خول شدن
 باشد گواہ تیشه رفرہاد کوہ کن

شانہ چو کر دزلف پلیاے عنبریں
 اے زلف هاں بد و ش مبارکت بوسن
 نگس بحیرت سنت لگاہے ز حشم مت
 صد بادہ خوار کرد قبح پر ز حشم مت
 لب تشنہ لالہ ہمچو گدا کاٹ بست
 دار دشبات با مہ و روئے نہ سبته
 سبزہ و خط بسرا دب را لگاہ دار
 خط سفید نور عسلے النور را عیاں
 دیدم ظلم آں دہن تنگ درخن
 کئے بلکش عینین مین رام شاہیت
 در باغ دید نیک ہی قدر یارنا
 آں پیش حسن خویش چہ ستانہ میرود
 خاک کفنش چباو مسیحا کہ بندہ را
 گفتر ازو کہ صدر نشینی به بزم حسن
 کو پر تو رُخ تو کجبا نور آفتاب
 از پر تو تو نور پذیرند مہر و ماہ
 حسدت اگرچہ فرد مگر عاشقاں ہنار
 صد چوں کلیم سرخته اپر تو رخت
 ہچھاویں ماشتن تو در قبیلہ
 شیریں ہزار کوہ کن ناہ عشق تو
 از تو بسا جوال چو یوسف بجاہ غم
 آغا ز حسن تو نتوں گفت آنجب
 از رُخ و غم نہ عاشتن تو کرد شکوہ
 تلخی در عشق تو شیریں تراز مشکر

فرما من فعل نتوانست باسفن
 رنجیکه عاشقان کشیدند شدم من
 عاشق رُخ تو دیدم در سرچه علن
 بیمار است عشق که نامش بود جفن
 ناچندای حجاب زرخ پرده بزنگن
 مانوز چند مصیر باشد بر مخن
 دانم مرد چنانه چشم جرم داشن
 سلطانی است بندۀ هلاکه تو شدن
 در دواجن است آگزندگی حسن
 در دیکه تا برگ بود حرز جان و تن
 رقصان رو دیوثون سوئے او لیں طن
 بے غسل لاثه من و بے گوبے کفن
 باشد غذايے ناغ دیار تو ز غن
 ترسم کرد نواح تو پیدا کند عفن
 خاک که شود بخاک دیار تو مفترن
 اکنون گرفته است زبان مرا لکن

کندند عاشقان تو کوهے بنانخ
 عشق تو تیشه پے قطع خودی و آر
 کشت نشد حباب رخ پر حیاً سے تو
 عاشق ز دید تو نواش شد گهے صبور
 چوں جنگ آه میکندا فشارے راعشن
 من خود کجا و تند کرہ عشق تو کجا
 گفتمن دروغ لذت دید و غم فرات
 لطف ست کردہ چور منے رانبدگان
 وادی چو شرف بندگیم ذرہ رو ده
 در دیکه جملہ علست ما را دوا بود
 در دے کنز و زدار سفر جاں مبتلا
 در دیکه بعد مرگ بر در در پار تو
 ناکرده کس نماز بر و نے دعا رخیر
 گفتمن هر آنچه گفت دل پر ہوس مگر
 لیکن کہ سوز در د تھا کس تر کند
 اخجلتیکه حوصلہ دوز از لیات است

گر حوصلہ بیند مگر رحمتش و سیع
 اُمید وصل وارث پر فضل ذولمن

تاریخ چهاردهم شعبان مساله بمقام عظیم آباد بحضور عرض کردہ شد

ہموں ماہ شب قدرست یا مهر درختانم
 ببرد آنام جانم نیکن آنام دل و جانم
 دوپیش زهرمی دارد دلنش آب جوانم
 بیا بست گر که از دیوا برآمد ماہ کنام
 دل آنامے دل آزار فی خابوی جناکارے
 نگہہ عاشق گشود ز خند لب جانے دگر بخشد

ہر گذشتہ زینہا ہواد شد دین و ایسا نام
جہاں دستیخ فنا بانے نہ کہاں اُنھے نالام
زستی میں کند بر باد عقتل و ہوش و لکھافم
سلیمان بر درش در بال کجا من بسکش امام
از وحدت در دو آفت ائے ہر در دو رام
چہ تدبیر اے سلامان کہ من خود انہیں امام

خواشاغرت گردینہا کہ بودست رسم و آئینہا
ولم باشد خراب از قے جگر باشد کباب از قے
قدش سروست یا مشتاد در فتاویں بحق فریاد
سر بر عرش راسلماں تقاضا شد تابع فرمان
از وادی حباد علت ہا ہم اصلاح طبیعتا
بمسجد کافرم خواندند و در ویرم سلامانے

قصیدہ

بمقام عظیم آباد بنائیج ۱۳۱۲ھ بحضور عرض کردہ شد

نور پیشانی ست خاک کو چہ دیوارے من
مرنجاے عالمین دامن دملجاۓ من
معنی لا تقطنوا د مرتع د ماداۓ من
کعبہ من قبلہ من یثرب و بلحاء من
عرش رتب العالمین و مولد مولاۓ من
موطن محبوب بیرونیاں منزل سلامائے من
مقصد حسرا نور وال نحمل لیلائے من
قدسیاں تبعیغ گور در شوق ایں حلولے من
نوع طرافش بروں از حد استقرلے من
 حاجت بر ایا نخی باشد بریں افرلے من
از ہمایت چفت استدلال بر سرلے من
شد قضا یا کے بدیہیه منتج دعواۓ من
عشق خود تصدیق دار د رائیگاں غونکائے من
خوکند در گوئشہ چوں نگاہ سود جائے من

مطلع خور خسیدا بیانت زان بیاۓ من
ییج بیدانی چ دیوا منظر رحمانی ست
خود چہ دیوارے کہ شادا میدگاہ عاصیاں
مور دندران الا رحمتہ العالمین
خود چہ دیوا شهر گوئم بے نواۓ زار را
خود چہ دیوارے نماز گاہ شوق عاشقاں
خود چہ دیوا عاشقاں را کعبہ ایمان دین
نام پاک او شکر باشد کہ شیری شد و ہن
ہندو و گبر و نصاری و مسلمان و ہبود
شد مطاف میلین شرق و غرب ایں خاک پاک
کعبہ باشد هرجی باشد طوفگاہ مسلمیں
منطقے تصدیق کن داری نہ گرفت کر عقیم
بیش ازیں شاید خداشیدن نہ سمع شوق را
من سیہ دل رانہ زیدہ شون بیت اللہ و لے

از گلستان جہاں صد بار اتفاقے من
وادی این بود ہر گوشہ از صولتے من
آفتاب میں ہیں بیمودہ بھائے من
حضر ہر حرفیک بر من آیدہ از بھائے من
شخرا پھو جو ہر طاہرہ دریا رائے من
رافت یا بکنا د در حمل گمراہ لائے من
کے گلایا کاپ کھفت بودہ شدن ہتھے من
من بجاش بودے او کا ش بودے جائے من
داشتے از خاکِ تو چوں دیدہ بینکے من
غرق ترشوتہ ندارد قفر ایں دیاۓ من
منت دیواست بین شدا زواہ لائے من
خوب تربزے ز بازار جہاں آ رائے من
جز ز راحن اص بنود قیمت کالائے من
بر پلاس و بوریا ذ اطلس و دیباۓ من
خرقه نہ بد و ترا اے جامہ ز بیباۓ من
اے جنوں ایں جامد را کن چپت بر بلائے من
ہست مثاقی خدا شے خارا ہش پائے من
من بہ ہندو د درم از تو ولئے منہ ولئے من
گنگ پیش آئینہ مشد مولی گویاۓ من
چار دیوار جہت باشدہ در مجراء من
سر ز مینے را کزو خیزد ہی بalaے من
لزム ارنی تما بکے باشد دل رسولے من
میل در دیت ندارد ملیع بے پروائے من
اندیں در دل و جان ست ایں ہداۓ من

فاک بیز کوپہ ایں بقۂ محمودہ ام
ا بیا بیا گرد بیزوں در رہ شوق شدم
زوجہ غاکش بوسی گفت ایں بلکذ ز طور
شذ زبانم چشمہ جیوال بجو غردم آب او
فاک پاکش عنصرے د طینت قدوسیاں
کار بیان از ختن آر د نسیم آں دیا ر
من اگر باشم سگے دیوانہ در لو چہا ش
بر پرش دیدم سگے کو سنگہا خودہ از د
رب پلی راچہ حاجت سرمه گرچشم طیم
موج بحر عشق او دار د درون کا ان غرین
ما دارم کلمہ تو حیدعن می گفت دوش
آیندہ بردار فطرت خود تماشا گذ کرد
رحمت د غفار متعاع د برد کاں ایں صدا
لمذ بازارے که نقاشش یکے قیمت نہ
راسی در امتحان گر قدر ستم جنسی بود
شاعر راں خلعت د ماراست عربی ایں ہوس
لذت محبیک در شوق ش کشیدہ یاد اوست
قرب تو باشد نصیب م دیمان و عرب
در صفاۓ کوچپا ش مطلع بیکرت شد بجس
مشتم را دشت گرد بیا بروں از شمش جہا
سدہ باشد کز کنار و نخلہا طوبی بے بود
ایں دل متبلم نہ سجد بر غبار عشق تو
دور از من اے معلج ایں جزوں د شوق اوست
باسیقت بر کشا دیوانہ خود اے طبیب

امتراج بار دالطبع ست دعفرائے من
 طبیع من باشد بلے خودنائی و خودنائے من
 نظم من بر چرخ چارم ہسپ باعیاۓ من
 مشک اذ فریح پکد از کلک عنبر سائے من
 با مداد اس بے نشاں گردیده سرتاپے من
 خوشر بآ خوارست خا پر ہوس ملائے من
 از چیں تقوئے کہ زاہد است ابرائے من
 نیک تر انعام دار درند پھروائیں
 آنه پرس دلکش باز زندی داخلاۓ من
 ملکت اے معالی ہست ناں بغاۓ من
 بر باد معنی معنی مشد استیلاۓ من
 لن ترانی ننگ نوئے دانداشتائے من
 حق بتواز آب اوگل شد صورت پیدائے من
 از شب قدر است وشن ترشب ملیاۓ من
 پاک بانداز مئے و مشوقہ هام زائے من
 خنده زن براحتاب حشر عصایاں ٹائے من
 موجب ناژش پوڈنا کردن بدہائے من
 قطہ تور دست لیکن از مئے میناۓ من
 روز و شب در گردش ایں وساغ مہیاۓ من
 آبله در دل نہ بر کفت شدید بیضائے من
 معترف بحال خود باشد دل دنائے من

من عنلام حضرت دارث شدم دیا به
 بود طعنلی ہمیں باز یک آقائے من

تر شردو اعظ فزا م حدت شو قم یقین
 بکر طبع از جوش خود زائد نہ از نفع کے
 شرق او د زمر یکم طبیع م د مر دوح حد
 دل بشوق خوں شدت و صورت نام گرفت
 کاش در بزم ش بے من پاک سوزم ہم جو غم
 یک دہ در زندگی ہفتاد گیر و بعد مرگ
 ترک نے در زندگی و خواہش شرب مدام
 گفت حق پیر معناں زیں زاہمان پر ہوس
 اے جنوں ز تحریر شو قش ده بپائے حشم
 تینه کلم آب خود از چشمہ فیضیش گرفت
 نیزه کلم کلم بدارستان رفعت ش
 خواہشین رسوائند گو گواستن دیدند
 حب تغیر نفخت فیہ من سادھی خزین
 سجدہ نا بر آستان تو جسین را نور داد
 محترز امر فدا ہداز مئے و مشوقہ باش
 اس غیرے راما بر مغفرت باشد یقین
 نیک کا دان را اگر مقصود شد حور و قصور
 آسان سر تھی دوزان سردار و مدام
 مہر و مہ از یکم د زر یا م مے شوق شدند
 شور نظم من با فرعون را مون گند
 دعوے ذاتش براہش ہمت ایماں را دیل

بیان چاردهم ماه ربیع الثانی ۱۴۲۸ھ بمقام دیواشرایف بحسنور عرض کردہ شد

هم و فاز ییا و هم جو رو جهاز ییا بود
حرص درگاه تو گردار و گداز ییا بود
وزبانش گرد هر آب بتعاز ییا بود
در برخ چادر نگندی از حیان ییا بود
گاه دزدیده نگاه پر حسیا زیا بود
کار خیسے از توابے با دصبا زیا بود
بیگن راس ختن در بوریا زیا بود
عاشقان را نجح و تخلیف و بلای زیا بود
عاشقان را سر جدا و تن جدا زیا بود
هر چه آید از توابے مولی ترا زیا پر و
میر یا ایں فتد در شان خدا زیا بود
انچه زید از تواز غیرے کجا زیا بود
اد که خود حن شد گبو او را چهار زیا بود
بلے نیازی زیدت نیزاد او ازیا بود
جمله مو موجودات رُفتمن می زیا بود
گر خطا کرد م نہ بیخو من خطا زیا بود
از قناعت نخوتم بر بوریا زیا بود
نیک لال نے حمت حق را بھا زیا بود
بندہ را ہر مال تسلیم و رضا زیب بود
سع سلطان را مگر نال رسازیا بود
شوون کوئے تو مرزا زنجیر پا زیا بود
ناگمک از دست نخالے او عطا زیا بود

اے شخوب اتم پر دوف ازیبا بود
بادشاہ مر تراجود عطا مریسا بود
گر جیانے را کشد تنی ادا زیبا بود
گر زمانزی نقاب نچہرہ انگلی نیش
چشم مت گی کے زیباست شری در نظر
بکے عان افسنے جام مروہ راز نہ کند
عنین آش شد تناقل بسط دام میں عنین
دعوی عشق اگر داری محمل باید
بنخ قائل را دعا گویم که نگذر در گے
بندہ را باشد گلد کردن خلاف بندگی
خود کندر تو مگر تهمت نہد تقصیر را
تو ہمہ فاتی دع المرشد ہمہ مخفات
پنجہ در پنجہ عشق دافت لذت پچ گفت
عشق و فخرت شد تمام و فال ہم شوق باش
گر ہم گلوں اشت ایکہ ہیوستی بحق
چند ترسانی مرا اے زشتی اعمال من
نیکی ام بر فقر و بالیں بہر دلت نشکنیم
گر پیش بر حمتش داری چ سودا زار تفا
گر گیری یا بخششی کار من شکر تو باو
غفرانا ہنشہ بندہ و نالہ من پست تر
من نہ دیوانہ چوپیں مم ذلت دیما کنم
خاستن از حضرت داریث بو و خزر گدا

بیانیہ چہاد ہم ربیع الثانی ۱۴۲۸ھ بعثام دیوباش ریفی چہنور عرض کردہ شد

نے در شہر شراب توہ
 دار و نہ اثر بخواب توہ
 فتوئے کہ کندہ شاب توہ
 فتن آمدہ در شباب توہ
 و میکدہ شباب توہ
 کفرست بحکم مفتی عیش
 زہار نہ در شباب توہ
 اس دیرہ ز لوث رہ پاک است
 کفران بود از شراب توہ
 در موسم گل مل ست نعمت
 کردا تدھے بدآب توہ
 ابراست بہ بیس کہ حشم نائب
 برداشت و دوف ورباب توہ
 گوم طرب و بزم مے نعم تا
 صد تائب و در رکاب توہ
 بر خش بہار مت تازد
 بٹکن مشکن شتاب توہ
 ایام بہار می رو د گرم
 از شر کنم وز آب توہ
 توہ شراب گر ضرور است
 زنہار کند خراب توہ
 پیمان ہے اذل بیئ کہ بستم
 آیدہ نظر حباب توہ
 گر عنقر ختم شباب باشی
 از شربت دهم ز آب توہ
 نے در سکرات ریز در جلن
 وز شوق شوک کباب توہ
 در آتش بادہ زہر سو زد
 از عنبر د از گلاب توہ
 بویم عمرن جین ساقی
 زنہار ز چشم مت ساقی
 با یمن کند خراب توہ
 بنیاد خراب خانہ حکم
 مدہش شد خراب توہ
 دوش آمدہ در شراب خانہ
 با دیدہ پر ز آب توہ
 ترسید ز رشتی خود د گفت
 کردا ز پے ثواب توہ
 من زال کسم کہ با ہو سہا
 چوں نقش بود برآب توہ
 حقاً بھولے حور د عنلام

بدتر از همه عذاب توبه
 در معرض احتساب توبه
 از جیفه و ایں کلاب توبه
 زیں بواهوسی ذباب توبه
 از ناہد پیغ و تاب توبه
 زین دانش وزیں کتاب توبه
 از سلم همه حباب توبه
 زین صاف دروی خراب توبه
 کرده همه شیخ دشاب توبه
 از جوش جنون صواب توبه
 کو خورد نه باده ناب توبه
 با جام چو آفتتاب توبه
 بے خوف و غم عتاب توبه
 دادش هزه ستراب توبه
 باشد ز تو فیضیاب توبه
 زدرے همه صواب توبه
 اے عجز زاجست ناب توبه
 اے وارث بو تراب توبه
 از دوزخ و از عذاب توبه
 من نی گنم از ثواب توبه
 از نیک و بد و حاب توبه
 ریگ است همه سراب توبه
 بد بو خیال و خواب توبه
 از خوف و از اضطراب توبه

از خوف ندامت و تاسف
 معتبر خودش رتویه دنیز
 دنیا طلبان همه گلآنند
 زاهم است و قند جنت
 دستار بزرور زهی په
 بالم همه جهیل در کتابش
 اسلام جایب الاکبرین است
 صوفی بر یا که صوف پو شد
 صد شیخ زمن که از فربیش
 از خوف و رجای خطا است لیکن
 از توبه کاذب وز هر کس
 خوش او که کند به سایه تاک
 کردانچه پنه کرد و انگاه
 طاعت نه شناسد و نعیان
 اینگونه چو توبه کرده باشی
 حق گفت هر چیچه گفت لا ریب
 من کو نکنم دیا نکنم هیچ
 از خواهش نصر و فرش ساماں
 هرس کند از گناه توبه
 من بندۀ وارث کریم
 بر رحمت او چو نکیم در ام
 در بائے کرم نه تا بچو شد
 خود رحمت او بکشے گویه
 تسلیم و لمپه ذکر و وارث

بِتَارِيخِ پانزدهم ربیع الثانی ۱۳۲۰ھ مِلْقَامِ دیوَاشِ شریف بِجَهْنُونَ عَرض
کردَه شد

خویشتن بینی جہاں را درگماں انداخته
بِنَحْدُوْدِی از وسْتِ جامِ کن فکاں انداخته
برکنارای کشی کون و مکاں انداخته
عشق را یارِ مِنْ بازارِ عیال انداخته
گر جمابِ غیرِ پیت کس از میاں انداخته
از قلِ الرُّوحِ خودش طرح بیال انداخته
گخیال کشتف اس سرنبهاں انداخته
سکاں او در درج قالبِ لعل جاں انداخته
بُست نای کو دروں نے فناں انداخته
لعن ترا نی خاک در چشمِ جہاں انداخته
گر بگوشِ صاحیاں کس هکوشن جاں انداخته
نورِ مہر عشق او را ز آشیاں انداخته
حول او عقلِ توی رانا توں انداخته
او مگر خود اتکواں پیش سگاں انداخته
بے خبر زیں کوبہ گنبدِ گردگاں انداخته
چپ سپراز عجز شاهِ مرلاں انداخته
کار دیدش را بسوئے عاشقال انداخته
ورنه مرغِ عقل پر برآشیاں انداخته
عشق عریانی شہید را زداں انداخته
دل دریں دریاۓ نا پیدا کماں انداخته
شورِ محشر در گروہ قدسیاں انداخته

و حدت دکترت جلبے در میاں انداخته
شد احمدت خودش در ملات وحدت چودید
زن مالم ہائے دریائے عدم طوفان عشق
پرسن حن ترا از حپاہ سریز محتفی
دید در کثرت عروس وحدت بے پر ده
سرپرپہا نش بود در بود حبُّ مل کائنات
چشم بینش کو رگردشکر او در دل اگر
محتفی درس در دل ہر چند میاۓ وجود
از لفختِ فیله میں شرمی انا الحق شد درست
خُنُ اقره بِ توتیاے دیده شون جمال
از بنات وا ز جمادی بشنو و تبعی او
در شبِ حرث ترا خفاش عفتِ خسیره چشم
کے کشايدنلخے حکت گره از کنه او
علمائی چوں جا بلائی با ہم ہمہ جنگ وجہال
چرن گوئے افگنند ہر روز در میدانِ فکر
کے ملفرشد قول در مرکه ادراک ذات
چشم موسائے نصار و تاب دید روئے او
رفعت عشق تست کو را ذل خلوت مید ہند
بنده مشد مولی لباس بستدگی را از برش
طاً رفت دسکی ز موجِ عشق برشد آدمی
دعوت سیراب عشق و خلعت دیوانی

رند با صد شکرئے در جام جاں انداخته
زہر حر ماں ازا بادر کام شاں انداخته
کو گرانی دل زین و آسمان انداخته
دعوت جانیاز را غلطت پخواں انداخته
فرش ریگ تفہت بہر عاشقان انداخته
شاد شد چوں نگ برد یوانگاں انداخته
رکم اندریشیدن سود و زیاب انداخته
شہسوار عشق او را نیم حب بان انداخته
گرفت اتیر بلا و امتحان انداخته
عشق او تا آتش شو قم بجاں انداخته
نئے در گھستاں انداخته

حادی کلمہ هر آسمان انداخته
مس نور روئے پر فوش برال انداخته
فرق کفر و دین ہارا ز جہاں انداخته
در سر سودا نزدہ د یوانگاں انداخته
تاکندا ز دست زلف مهوشان انداخته
یک نگہ خشنہ بلیش ہمگناں انداخته
فتنه ہا در دین اسرائیلیاں انداخته
آل کماں گیرم چوتیرے برشاں اتناخته
میزبان چوں از بسط ارض خواں انداخته
اقمه چوں از ضیافت در دہاں انداخته
عشق طرح فترت د لداد گاں انداخته
ظلیے بر خ من صدقان و مان انداخته
لقر کش از ہوس کس در دہاں انداخته

ساتیم در دست ساغرد عوت میتوار کرو.
جیف رند عصمت قدوسیان پاک را
ما توں موئے بس بار امانت آشپناں
شوق ہانبازی بمذکع بردا کھیل را
تاب ہمارے عشق کردی سائبان در کر بلا
دست میدار دشہید شرکستہ را لطفیل
ای از حب خودش ایدل که در بازار داد
خود چہ لذت لذت بسل که در فتریک خود
دست بردل خود پرست دل بکنا یہ دپرست
از مشامم شعلہ برآمد و تن پاک سوخت
صر ام در چین منفات ابلیس سخت
م بین چوں در دستان جنوں باد سہ
چرخ نیسلی پر دہ نریں افگنہ چوں سیلیم
زلف مصفح رخ پہیں در محفل توحید او
تاب ان عنبر بیش فستنه چندیں بلا
مالے در دام گیسویش گرفتار آمد
ملک و ہمند و ہمہ زنار و تسبیح شکست
یک کر شمہ خود ز دست سامری در بر نہاد
کار گردیں بند بدبفت تاماہی تجھت الشرا
مرغ و ماہی دیو د د مور و لخ مہماں شدن
من دسلوئی زہر را ماند بکماش در شے
سے اگر بخشد خلاں د شربت ارخواہی حرم
از نگاہ گرم تیرے زد کزو ز خشنده برق
اگرچہ باشد من دسلوئی شرع مادا ند حرم

نے زلیمیش بکام تشنگاں انداخت
 محیت فرق دوئی را زیال انداخته
 نگ جائے زر بجیب عادیان انداخته
 زاهدیان خشک دامن طیلیاں انداخته
 من خجل مال امانت رائیگاں انداخته
 زاهدیان مستخوت خوفشاں انداخته
 از کرم بردوش ماتردا منیاں انداخته
 از همه مایوس سربرآل انداخته
 نیپن جو دحضرت وارث شاہ این چہا
 گو هر ضمیل ک درجیب بسیال نداخته

بَشَّارُ شَرِيفُ الْمَسْكُونِيُّ
 بخنو عرض کردہ شد ایں مسکس حبے ائش جناب حضرت تے تیڈادہ شد
 بکفرم قشقا از خاک درت باشد پیشانی و گرمن مومنم حتا مرا تو دین ایمان
 ندانم نیک دیدا ہے روم کا نزا تو پایانی کجو یائے توبے پرواست از کفر و مسلمان
 ندارم ذوق رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد ایوانہ خود کن بھرنگے کہ میدانی
 نکارا ز کعبہ میدارم ناز دین مسلمانی ناز دیر و کلیسا و کشت و گوگ درہ میانی
 پرستم من گے کور است در کوئے تو دربانی مگر روزے بطف خود مراد یوانات خوانی
 نمارم ذوق رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد ایوانہ خود کن بھرنگے کہ میدانی
 نشان راہ او ہم یافت گراز ترک سلطانی
 ترا منزل حصیر قصر و ہم ایوان خاتانی
 بدین و یا بیان تخصیص تو جہل ست نادانی

ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 بخط نفسِ رندی فتن در شرعِ مسلمانی
 پیش مان، اقتت هر دشمن دار مکر شیطانی
 ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 نہ است پرستے راخی لے جو د رحمانی
 یکے از قبطی کشتن بود مقبول یزدانی
 ہمار جو دعو دارد بدینگونہ چو ارزانی
 خیال نیک و بد باشد بلے از تگه دانی
 ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 یح را در نلاش عیش دنیا منج حسیلی
 دگر در حیا اف نکر آخوت بثسته زندانی
 ماما آ کب ا در نکر این و آں پریشانی
 ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 ہونے وہ دہ تازیں لباس عحتل عربانی
 برپا ناکب اباشم چو مجھوں بیا بانی
 ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 ہونے وہ سبکدشکم کند از بار جسمانی
 پمین رانہ ہم فرصت دہ از فرط برانی
 ندارم ذوقِ رندی نے خیال پاکدا مانی
 مراد یواز خود کن بہر نگے کمیدانی
 غائب حضرت واروث نہانی فات بیڑانی
 صدائے کلخ ایوال تو شدم اعظم شانی
 ہویدا بر قو احالم چہ پیدا دچہ پہانی

ندرام ذوقِ رحمی نے خیال پاکدا مانی
مرا دیوانہ خود کن بھر بنگے کمیمانی

پناریخ ۲۵ رمضان سُرِّیٰ بَلَهْ بِقَاتِم

درا بھنگے بچنور عرض کردہ شد

الشیکے دارم و دو چار ندارم	من درد جہاں جزو بکس کارندارم
یعنی کہ سر سجدہ اغیار ندارم	شیطانم و نازم کہ جزا ز تو نہ پرستم
عُبُر تواہم مسیل بنزار ندارم	ایاں بتاؤ آوردم داسلام ندارم
بایاد تواہم صحبت اغیار ندارم	در جمع نصیب ست مرالذلت
من ایزد پر کینہ و قہار ندارم	ما راست خدائے کردُون میثحیم است
جز رحمت تو ہیچ خریدار ندارم	کالائے زبونم کہ بیازار دو عالم
لب بند بسیرم ہوں دار ندارم	عشق تو چواز سترم نہ لشہیر پسند د
ورنه چستائے کہ بیازار ندارم	نقاد من از سادہ مزاجی نہ پسند د
حاجت بخدا با شعرو نار ندارم	در نائرہ دل جو تو ای نور تو دیدن
کر دست تو در روزہ ہم انکار ندارم	پاس رمضان چیت بدہ ساغر بربزی
شوئے بنا سنج فونکار ندارم	سلک گھر ریختہ ولعل گلوش است
میلے تو اے طبلہ عطا ندارم	از نگہست گیسو چشم ام است معطر
در حضرت تو حاجت الہمار ندارم	ہر انچہ مرا دوں من ہست تو دافی
فرخندہ کہ من نفس طلبگار ندارم	نے نے چو تو خود مصلحتم نیک بدی
	جز حضرت وارت گریست خدائے
	با بانگ دف اعلان کنم و عار ندارم

ہتاریخ سال شوال ۱۳۲۷ھ بمقام چھپرہ بحضور عرض کردہ تر

مباح عید بآب عنبر و صنوکردم
شراب خوردم و با یار رقصها کردم
چستی سنت که از فرط بخودی خود را
صد از قلقل مینا بلند شد که جُدا
خداست بامن و مارا همین است غدرگناه
شدند زا ہدو عابد خراب زان با ده
په با ده خورده ام از دست تو که صد شمار
زفرط نشہ ن پر دائے نگت ناموس است
تو با ہمہ د ہمہ با تو هست فرمودی
کنی گمر سنتے تو ستگرا ایجاد
سخا کے حضرت واردت علی ہمی بخشند
هزار بار فزول زانکه آرزو کردم

ہتاریخ ذی الحجه ۱۳۲۷ھ ایں ہر دو قصائد مقام سیدن پور

بحضور عرض داشتہ شد

احرام حج کعبہ ایمان مبارک است
یعنی که عزم منزل جانا مبارک است
از سر قدم کنم مکحرا ایں را مط کنم
در جان خلیدہ خار مخیلاں مبارک است
منت کشم ازو کرساند بمن نزل
در رہبر سرت و بانگ حمہ نی تلہ دول است
در راه کعبہ لمحہ حدے خواں مبارک است

زین نام ری جھو شبلیاں مبارک است
 در عشق ترک خود ہم عنوان مبارک است
 بوسے بخال زلف پریشان مبارک است
 صد فیشرت ز خار مغیلاں مبارک است
 گرشد نیاز حضرت ملھاں مبارک است
 در راهِ شوق ایں سرو سماں مبارک است
 دل پارہ پارہ جائے گریاں مبارک است
 جانے کہ شد بپائے تو قریاں مبارک است
 پردازه وار ہر کہ دہ جاں مبارک است
 از بحر دید دیدہ حیراں مبارک است
 در ذبح کا ه ضربت ہواں مبارک است
 در عشق ترک ملت ایاں مبارک است
 در ملت خلیل بہ انساں مبارک است
 رنجیکہ می کشند بیزداں مبارک است
 ہر کو خرید نعمت ارزاس مبارک است
 یوسف ہلخچی دید را خواں مبارک است
 اردو بزری خبر برآں مبارک است
 گر قبلہ است دین مسلمان مبارک است
 تکیہ بلے بحضرت بیزداں مبارک است
 در روز عید اضحیٰ فتریاں مبارک است
 موئے اگر فاخت سیلماں مبارک است
 ندیم کہ بخطاست پیاں مبارک است
 ایں لشگی مرالب عمال مبارک است
 در ہمچو فصل گھشن خداں مبارک است

شیطان سنت نفس کافوناں تو سوط او
 ترک خودی سجن بود فقر کسر نفس
 اے والے من کہ بوسے نگ سیئے زخم
 در راهِ شوق تا فله باشد اگر رواں
 جاں برکت است زاد سفر جعشت را
 خویش کفن بد و ش و بکف سرناہدہ باش
 دیوانہ قیس پردہ محل ہی در د
 صدر جاں دہند بر قدمت ماند اکنم
 بعد از طوات شمع رخت زیر پائے تو
 بنیم وقت ذبح بحیرت جاں تو
 اے دشن کند باش و بتدریج ذبح کن
 کار سترگ ذبح ولد در رہ فضا
 صد و شنہ بلاک زوست تو میر سد
 در راهِ عشق رحم قدریم است ابتدا
 از ترک جان و مال عیاش نمی خرند
 گر لطف است قهر عزیزان ردا بود
 شو قم کہ کرد صدقہ نمازت اگر مرا
 محراب ابروئے تو مرا کعبہ مرا د
 ماراست اعکاف بری آستان پاک
 من سر پہ میں حضرت دارث نہادہ ام
 من لا غر و ضعیفم و مجروح دنا تو اں
 من خود کجا و سی مبارک برآہ عشق
 شکراست ایں کہ تنشہ بدریا ر سیدہ ام
 در سایہ سحاب کرم ناز من خوش است

اے کشت نشک موسم باران بلکہ مت
باید کنوں اگرچہ پناہ یہ بر قو دے
لیکن من بحیرت دارث است بول باد
لیکن من بحیرت دارث است بول باد

لیکن من بحیرت دارث است بول باد
لیکن من بحیرت دارث است بول باد

لیکن من بحیرت دارث است بول باد
لیکن من بحیرت دارث است بول باد

دویست و پنجم

محبوس شب تیرہ کردہ من و عمر را
غم مفتشے شدم مہجور و دشمن را
با با دل فسہائے خود آئینت سم را
در لرزہ در آرد حبگر شیرا صم را
کو آخته در گرسنگی تنگ سستم را
در بندگی خوش گرفت سنت عجم را
از عظم بے ایچو من آگندہ شکم را
آز ردہ زافاٹہ خوابے دل هم را
تد بیز غم خاستم ایس سنج دالم را
پیغام بر خویش مکن دیده نم را
زین ره ن تو افی کر ری باب حرم را
قابل ن اگر کاش شوم بطن و رحم را
بیکت طلسم شب پر درد دالم را
بنگر مشنگ فتہ بیهو دہ عنم را
آواز موزون بر سد گرسنگ اصم را
ما نی بخش آید چوکشی سیست نلم را
در قلب خود داشت اراوات امم را
جز نفل ن راه سنت پریدار حرم را

ہجاء چوب پا کر دین جو رو ستم را
بندال سنت شب تیرہ بزار تو چنین
شب بود کہ بختا د دهن از درہ ایل
دیست سیہ فام کہ از رشیتی منظر
شب نیت کہ خونخوارہ ملک میش سلیں
یا اہر منے کو ہم پر کینہ غیض ست
زندانی کے چوں کو رگنہ کا رسیہ کار
من بودم و غم بود بزمیں کہ چنیں بود
دیدم طلب مشورت آنجا کہ وہ خیر
گفت کہ زبان بند و قلم شکن و بشیں
زین گفت بے سود ملعوق توانید
گفت کرنوں دست وزبان را بتراشم
ناگاہ خروش سحری بانگ برآ درد
میگفت خوشی امر غفلت دخواب سنت
بیست بان بدن خوش از خواب دخوشی
زاں خوب ترست آنکہ بحدا حی مولا
مولائے جہاں ما کھ دلہلنے دو علم
نے کب رساند بد ر حضرت و ارث

خواندن نتوانی رقم روح رسلم را
باشد که گلست باز کند چشم کر می را
در دست گرفتم رسلم در عالم را
نے با غارم خواهیم داشت مسلم را

میکوش که جزئی شد در دست تو دادند
و بلینبل و کار تو سراییدن بحث
بسنیدم دبرخواستم آاده محدث
مقصود ز بحث است که عن را کنم اعلان

مسیح مسلمه دیگر

در معبد توحید و فاقہت الم را
اشب مگرا زلانگن دشمن نیم را
اعزان خمیدن پدرت گردن بزم را
مشاطنه جزوی شق تو لیلکے قدم را
گم کرده بکویت ہوس ذیر و حرم را
مغلوب بود پائے خود اهل حکم را
ناکرده ز آغوش جدا کردن ہم را
پرستیش تانه زلی ابر و نے خم را
گه کعبه دیزدال و گهه دیر و صنم را
تاماج غہاب جهد شود قطره بیم را
بر قده ز حدوث است بخ جسین قدم را
بنند شہید تو دگردشت عدم را
مشاطه حدوث آمدہ بیسلاکے قدم را
وال شفقت و آس پرورش نازد نعم را
برخاک بکویت فلکت د طبل و علم را
زلفت چل بنویم چ کنم توت شم را
نشنوده ترا جیت که قال است اصم را
کز نفت د فزوں سود بود بعاصلم را

بے آنکه درت قبله عرب را دعیم را
خمر بر در تو سر بحوال اهل هم را
ابے خبر از اجر و قبولیم که کافی است
نے عقل کناید گره از زلف پیشان
از حلیه در گاه توهنت دو مسلمان
جحت بند مسلم ایوان رفیعت
در بلن جغاے تو بدو نیک دو تو ام
هر گزند رسدا تا بهدت تیر معتدر
هر آنچه پرستم توی مقصود پرستش
گر بلن صدف تقدت تو تربیت کرد
در آینه روی تو مریست رُخ حق
مکن ز قناریل وجوب تو بقا یافت
آدانش با فنے ازل ہست ز لفت
لطف تو فراموش د ہ طفی د مادر
خاقان بتمنائے گداتی د بر تو
تا دیده رخت خود چ کنم چشم جیاں بیں
گیرم سخن حور د ملا گکشند کس
مجnoon محبت بامید نے دل د دیں داد

تَبَيَّنَتْ دُرْغَشْ تَوْجُونْ هُودْ فَنِيَانْ أَسْتْ
 دَلْلَانْ نَدَادِمْ زَخْرَفْ يِسْمْ وَدَرْمَرَا
 دَلْ بَيْ عَوْنَى دَلْوَمْ دَكْرَهْ يَنْزِيرِي شَكْرَانْ دَعَامِي كَمْ اَحَانْ وَكَرْمَرَا
 يَأْخَرَتْ دَارَثْ مَرْنَنْ خَنْدَهْ هَلْكَ
 جَزْوَكَهْ قَوَانْ كَرْدَلَاجْ اَهْلَ سَقْرَ رَا

در لاله بمقام محمود پور به حضور عرض داشته شد

مَرْحَبَا يَا مَنْ كَمْ رَوْحِي نَدَا	جَرْهُوْتَدَمْ آتْ يَا يَعَصِي الصَّبَا
مَهْرَرْعَنْ حَالْ بِالْقَيْسِ اَسْمَا	جَيْسَهْبِنْ يَا هَهْدَهْ لَهَا كَمْ
اَنْتَ خَبَرْنِي خَيْرَ خَطَا	سَاعِيَاتْ بَشِيرَ الرَّحْمَةِ
جَيْتَهَا سِلْمِي وَكَلَا مَاجِرَا	بَابِرِيدَاهِي تَلْ لِي رَحْمَشَهْ
اَهْلَ الْأَغْمَاصِ عَنْ ذَاكِ دَذَا	فَلْ لِي كَلَا وَجَسْرَ زَا مَا وَقْعَ
لَا تَهْبَأْ اَلَيْهِ يَوْمَ الْجَزَا	فَلْ قَنْلَ كَرْلَسَتَانْدَهْ كَارَهَا
شَغْلَ هَجْرَنْ سَتْ ذَكْرَ رَاضِيَ	إِزَازَهَا يَامِ دَلْسَتْ قَصَهْ
كَرْدَاهْ كَرْتَ مَرَا زَخُودْ جَدَا	بَازْهُوَانْ سَرْ وَهَدَتْ نَهْكَهَا
نَے غَصَّ اَزْعَرَشْ يَا تَحْتَ الشَّرَى	گُوزْ دِيَهَا وَزْ مَيْكِنْشَهْ بازْهُو
حَضْرَتْ دَارَثْ نَهْدَهْ بَرْ جَالِيَا	مَنْزَلْ مَقْصُودْ بَاشَدْ بَقْعَهْ
دَرْلَهَسِسْ جَسْمَ آمَدْحَنْ نَهَا	سَتَكِ عَرَشَ اَللَّهِ اَحَدْ
نَيزْ اَزْرَفَنْ اَرَسْتَ دَوْلَرَهْ بَا	فَسَرْخَانْ اَزْ سَرْ وَقَدْ بَالَّهَنَدْ
اَرْنَظَرَا يَنْبَأْ زَشْوَحِي پَآكِبَا	سَتَيْ رَفْتَارَهْ بَا مَلْكَ كَسَنْدَهْ
اَفْطَرَابَ عَاشْقَانَهْ شَدْمَزَا	نَاهِيَتْ مَعْشَقَيِ اَدَرَهْ بَلَهْ

کر نگاہ ہے کرد صفت نہ بیا
 می کند بدست صدہ ہشمار را
 عقدہ مشکل ز دائل کشا
 کالکش کردی پر بیان لے صبا
 بے گماں آں طاق و محراب دعا
 خنجرے کئے دار داں ناز و ادا
 خوش بخواں انکہ حدیث لا فتی
 کہ علی شہ دارت اور اسخا
 زار می گوید بمحنة والنجاة
 بمندگی بمندگاں خود تائجا
 بمندہ را از بند دنیا کن را
 کہ خروج بجز تو عن علام نامزرا
 شد گناہاتم اگر بے انتہا
 ل منے پیدا نباشد زیں سوا
 خواه بخشی خواه بگیری برخطا
 خود سلم از تو تسلیم در صفا
 ہستے بخفی چو داد می ابتلا
 قصہ ہاڑ چشم فنا نش گبو
 چشم مت اول کشند ما بد فرب
 باز گواز زلف چپاں نارہ
 صدول ما بید لال بر باد شد
 باز گواز ابروے خندار او
 با حشم ابرو کھا ماند کماں
 گوز بازو ش کہ بازوئے علی ست
 باز گواز و مت بخشدہ کہ ارت
 بر در و ارت ستادہ بندہ
 بمندہ خود کن مر امولے من
 باز حشر از دست نفس میدی
 طاغی ست دابق ست و جله عیب
 رحمت تو بیشتر بآشد بلے
 جز در تو همیشی در غشیخ فیت
 گر گریزم از تو ہ گریزم بتو
 خود خلط لغسرین لطف و قهر تو
 جملہ از تو جرم و قهر و ہم عذاب
 آخر الدعوات یا مولی العبید
 اشتہر فی انت کک ماما

پندرہ ۵ احریم سلسلہ بمقام سندیا بحقور عرض و اشمشد

فروع کے نمرود بود یا مشدد
 از حکم تو بروں نشوست نهاد
 در عرصہ عالم ز قو صد گونه فساد
 انباز ترا فیست نماری اضداد
 سر ہر کک شید از تو پستی افتاد
 از هیبت ولزہ بکسری و قباد
 با نار و جود و جہاں راست کشاد
 مارو تو در فن فشریبے استاد
 قانون نہ ترمیم نہ عدل سٹ ناد
 ویں طرفہ کے الزام تو برابن زیاد
 ما شاچہ وجود یکہ ہمہ داو بیاد
 ہیوستہ تو از غم فرقہ آزاد
 از خود خبر کے نہ زینگانہ باد
 از رحم برین کے نیک بلاد
 یادم نکنوں مور دھنی نہ معاد
 ایں طرفہ وجود یکہ مبن جود تو داد
 لطف تو مرا در تن خاکی چونیاد
 بالا رقیودات جهات و ایقاد
 در بند دریں دام فرب سیاد
 انصاف بده خود بخدا از سه داد
 فریاد کشت تخت چو از بام قاد
 ائم پس فر راحله ام باشد وزاد

بے آنکہ ترا سرکش و طاغی و مغل
 ہالم ہمہ مجبور تو باشکا جبار
 نام تو غسل آمد و کارت خلاں
 کبر تو نہ شرکت نہ مقابل خواہ
 نخوت متکبر نہ پسند دا ز غیر
 اے شان جلال تو اعلیٰ دادی
 آنجا کہ تویی یعنی نہ شاپ بودن
 سپردہ لمحب چہ بلاہ داری
 خود نشہ بے اکروی وال زام نیز
 ہفتاد بن از آل پیغمبر کشتی
 منت ہی بر من کہ وجودم دادی
 من در حرم ذات تو با تو بودم
 مدروش ز جام احمدیت بودم
 صددائے کہ از خوش بریدی مارا
 صد حیث وجودم کچ غفلت آورد
 ناں مسند عزت بولپت فگنند
 اں گوہر پاکم بکثافت آلوہ
 رغنم کہ پریدم بغضاۓ ذات
 اکنول قفس تناگ جودت و نعم
 نعمت بود ایں گونہ وجودم کہ بلا
 ہم ز بندی چو پستی نعم
 لفظی کہ حسر و ہادی راہ ہست تبا

تاکا شسته خود در دم روز حصاد
 انسام تو جلم حسید ساز نزاد
 فریاد زدست تو خدا ایران ریار
 خم بردر وارث سریلیم تو بار
 هشیار نه زیں پیش حصول الحاد
 چوں او نرسد خود ز که تین خواہی داد
 از سعدی شیراز که میداری یاد
 هم پیش تو از دست تو بین خواهم داد
 دیگر بشیش خاصیت بما آدم زاد

عقل سست که نلک باه المکرد
 حق تیخ بود مگر بحق میگریم
 اے دای چه غنی بن جسمای خوب
 خاموش محله کردست از حد گذشت
 غوغائے فضول تو نسودے وارد
 جز حضرت وارث که بداد تو رسد
 بر تیخ کنوں نامه و بر خوال شعرے
 پیش که برادرم ز دست فراد
 گوئے خروم دادی دصیت کردی

خفاش شو که مهر در خشان ندیده
 انکار کرد اخپه بشیطان ندیده
 اے لاعنی تو صورت جانان ندیده
 یا عشق ہے دشمن ایمان ندیده
 آں چشم مست و آں لب خان ندیده
 رخار دلفریب حسینان ندیده
 ہاں نیک بیس که خواب پریان نمیده
 اے پے خبر تو لذت مد ماں ندیده
 اکنوں چه سک و در دن خوال ندیده
 پیری رسید و آں مه کنخان ندیده
 سوزے که داشتم شب ہجران ندیده

حیف لے کے که جلوہ یزدان ندیده
 در سبدہ خلیفہ حق عذر العیاذ
 افسانہ غلط ز خط و حال او گلو
 رویش ندید گربت ایمان سلامت است
 نقاش چین ز صورت جانان پڑپنیں
 دانی ز موجب دل و دیر تاختن بله
 کردی در از قصمه با غ بہشت را
 لمخی در حیف ترا ترش روکنده
 پوست بیا بصر بخشد عزیر شو
 اے دیده آنچو دیده بیقوب شو سفید
 داعظ حدیث آتش دوزخ چمکینی

بنگر جمال حضرت وارث بچشم شوق
 حق را مگر بصورت السال ندیده

ز دید دیده اهل لفظ شود پر فور
 بفتن خانه دُنیا رسی ز منزل دور
 نتاب غیرت عجت نگنده از رخ دور
 په نیک کارچه بد کارچه خداست خود
 رو دز طلعت اهل جهان فروغ شعور
 ده به شمع بصر گر شے کمال مهور
 چسلم و چه نصاری چه گبر و اهل زبور
 موذنے ناذاب مکاہ مسجد معمور
 کے بزم زمه آبیل و کس پنهان زیر
 رسید اهل پرستش که از رمت بر دور
 دواں بشوئی حرم رفت مو منے مفتر
 سیع ابن حند ابر زبان شان مکده
 تاده ها بدے از بھر فور چوں مزدود
 و جامن خوت تحوی سی نا ہمے مفتر
 بلا کثان محبت بدر د خود مسرور
 بیار صورت قدس ولم ز خلق نفور
 بیاد مستی رفتار گه شوم مخمور
 چشم خیرگی از یاد جبته پر فور
 دام بر دل هر دست و شمنان حضور
 بله که ضربت تمثیر می کند رنجور
 که رخن کرد بایاں و هم بیں فتو
 پیک بگاه جهان را ہمی کند مخمور
 که جن فرید و انساں پری فرید و حد
 مر از مصحت پاک است یاد سوره نور

سپهه دم کهد خشید آفتاب طهور
 فرو شب ز لب شرق د توکر د انز
 خام ناز کنی سوئے شانست ان اعا
 ز دل جمیت عالمیت بر خواص دعوام
 در آفتاب جمال تو جبله فلن شد
 گمچو پسرو میداشت چشم کوتا بیں
 چ سائے که ہمہ در ہوائے معبودے
 صلوة خیر من النوم با صدار دار
 کے ب فرات الماح قرآن ہی خزان
 مدلے ز تکله در معبدے بلند شود
 رو ایل بدیم بر مهن بست ناقے
 رو دبوئے کلیا جماعت بن تاب
 گناہ گار نشسته جمال نور تو سیر
 خارستی شب ا در د سر مزید ده
 دریں زمان ہمہ مردم بکار و بار دند
 من و خیال رُخ پاک حضرت ارش
 گھے ز د بلند ش تصویرے دارم
 پدید تیرگی از فنکر زلف مثیلین
 گھے بسیاد ہمی اورم صفت هرگان
 بیاد ابر دے خدار دل بدر د آید
 خیال کافری چشم فتنه زا دارم
 چ باده است دریں دوپالية ساقی
 چ غفره هاست دا ببر و چشم قلاش
 گھے در دے منور خیال نی بستم

نه مکن سست برآں چشمِ حیات عبور
 که اصل او بود لیک فضلہ رہ بہور
 تبے دل صد غمزدہ کمند سرور
 اشارہ آنکھ خوشی صواب خود بخنور
 دو صدا داؤ ہمہ فتنہ ہئے صحیح نشر
 ز نور بہر جعلی حق چہ نیبا طور
 مگر زکوری چشان خویشن مجبور
 نہ نور اہل بعیت چشم ماست عبور
 نہ راست گفت مگر ان سعیکم مُشکر
 گلہ بباد در آمین بندگی سوت
 مراد ہئے دل خویش کردہ انہ تذور
 پوک رحمت و عفو تو دارو م معذور
 مگر ز چشم من شپڑہ بو دستور
 جو تو بآیت لا تقنطوا شدی مامور

عطا یے حضرت وارت بہانی طلبہ
 گیر، ایک فضلِ الہ را منشور

بذرگ آں دہن تنگ قافیہ شدہ تنگ
 حلاوت خنس رامثال نیست عمل؛
 برآں بے کہ زبرگ گل سنتا زک تر
 بوقت خذہ دو رنگ بربش کر دن
 پہ دلبرے نہ تہیں یک دامت فتنہ خلن
 بیثون صدر مصنف حسکیم ارنی گو
 خیال کردم دبارہ گر خیال کنم
 نہ مکا و حبلوہ حسن نظر ہی آید
 چو کو سیش من بیجا، ماں گاں باشد
 خوش باش دلابندہ راز صانیہ
 کہ بندگاں بدر پاک حضرت واردت
 حبندگواہ کہ ایں شکوہ امقردشت
 جمال ہوش ربانش چواتا عجل سست
 امیددار کہ ایں خود زندہ خبری سست

بایخ ۱۳ ارجمندی الثاني ۱۴۰۸ھ بمقام دیواشریف بحقوق عرض اشتبه

قصیدہ کل نلبیہ

خطبہ

سُبْحَانَ رَبِّ الْعِزَّةِ كَمَا يَسْتَغْفِرُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمَرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الْجَهْدُ لِكَفِيَّا مَنْ أَنْتَ أَنْتَ الْحَقُّ الْقَيْوُمُ الَّذِي لَا تَأْخُذُكَ سَنَةً وَلَا نَزَمٌ يَامَنْ أَنْتَ أَنْتَ الْحَقُّ الَّذِي
تُحْكَمُ وَتُعَيْنُ وَلَا تَمْرُثُ يَامَنْ لَمَّا هَلَّ أَذْتَ مَلَكَ مُعْبُودِكَ مَسْجُودًا لَمَّا أَنْتَ الْأَحْبُوبُ وَلَا
مُطْرُبًا لَمَّا أَنْتَ لَاهٌ مُوْحَدًا لَمَّا مَصْرُودًا لَمَّا أَنْتَ الْهَمْ وَمُولَى لَمَّا أَهْدَكَ حَمْدًا كَثِيرًا طَرَاث
الْكَلَامِ كَبِيرًا اللَّهُ أَكْبَرُ لَاهٌ لَاهٌ اللَّهُ أَكْلَاهُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

الْتَّلَامُ لَے نورِ نیزِ داں روئے تو	ہر دو عالمِ سُتھے کیسوئے تو
سجدہ گاہے اوں لین و آخرین	طاں محسرا بخُمابردے تو
زندہ حیا دیچوں خضر و مسیح	کشتہ گان ترکش حبادوئے تو
من چہ دامِ کعبہ و بُت خانہ را	سجدہ گاہے بیدلات کوئے تو
وَلَل وَجْهی سوئے خدا زما سوا	
اے عنان خلت درقا بوئے تو	

قصیدہ ملکیہ

از ذوق دل نعرہ کناں متانہ ہر پر جو جوال
 باشد خوش عملو در ہر دل و برسز باں
 شوق سست اخبارا ہب رشد بادی ما گمراں
 از بخودی بزرگ گردہ کالا کے شوقت مل اماں
 شد سامباں ونا قہ ہار فصلہ تا منزل روائ
 دل ن زین و سما سماست از طریق طے کلاں
 برکس کارے میکنداں نشتر دیر انگاں
 دلہما ناع تا فلم مشفقی از سود و زیان
 نے تا فلم لارکس و حشت دل کارواں
 باشد نہ لعل داڑگوں بینی گراز گاے نشاں
 تصویر حال ماضی ہمت لگبیر از پہنچ
 آں قد وہ کسری تلچ راعی گفتان آدمیم جل
 برستل شد پرداگی خودا یں جنوں عاطاں
 صد پچھو مرد خوب را صندپاہ امشان
 دشنه نہادہ برگلو در عشق ستاک جہاں
 لب شنه رہنی برصاص اسرا بذ شغ و سان
 صد جا بجا نے میلہا یابی نشان کفٹگاں
 باشد بدر گاہے گند گردادا تاج شان
 نعمت گوئی رنج و بل از دوستان و دشمناں
 ایت گام او لیں احرام ع عشاں
 غواہ نہ منزل نے مقاستہ نہ بذ بآشان

زد بانگ رحلت کارواں ہثیاراں اے ہمہاں
 در قافله ہر چار سوا آمدنے اے حسلوا
 را ہے ہمہ خوف و خطر فهم و حسد و بے خبر
 نقشت ایمان ارادہ رہنک خدم نفس بہ
 درستی شون افتبا بمنت بانگ جسے
 نگ کہت الماس با پارش و پر آماہسا
 خارے چور پامی خلد سرو فرزیل ترے شود
 آماں پاؤ آبلہ در راہ باشد راحله
 مد رہ نہ عہلت یک نفس از پیش رو اثرے نہ پیں
 نے درہ اہل جنوں شد نقش پیاے رہنمہ
 بینی مگر صدقہ شہا از مانی سلک تھنا
 جاکے پہ بند حلچ را بردار شد معراج را
 بگرفت از فرزانگی سر مرہ دیوانی
 بینی گے الہب ما ہم پست ، یعقوب را
 چارے غلیل و پورا د فرمانہ اس جنگو
 بینی حسین کربلا در دشعا غربت مبتلا
 کشند در راہ د فاصد مرد رہ رابے خطا
 کر د عزم ایں سفر بیاک و بے پر ما ز سرا
 احالم ایں رج کن د لاہر تون روائے ابستلا
 بردار دل از کبر و کیس کن لعن بدنها و دیں
 شد سلک بیڑہ گند از ماست وکھ بے خبر

بیند مگر دوئے کے الگہ کے شتن نہ اماں
دستیکھ بھم کشاد خود بسوئے خود کناں
فتن نہ آمنزل برداوتا نباشد ہر ماں
یا حضرت وارث ٹلبے درستم باصد طرب
فاغ زہر بخ و قعب زجان و دل بیک غان

اے حاکم کون و مکاں فمازدائے نئے ماں
بباب تور وح الامیں برآ سان طبلہ نشاں
در محیت ناں خدا بالاتراز و بھم و گسان
اے تاجدار اولسیا اے مگر گروہ عاشقان
اے مرچ نوکھن اے مرکز دور زماں
مد ذات حق خلوت گزین ده دو علم رائیگاں
جذب تو شدم غوب دل دل اسے مرکز کشاں
چوں منیخ دنیارو درم افلاس گرد بے نشاں
عام قلندر را شرف ذات صورت بگیاں
اے بیند عالی نسب سردار والا در دیاں
اے زور دست مرضی اے فاطمہ لاجان جاں
اے یاد گار بخجن غلت نظیں پاک شاں
استاد ہر فخ و دلی در درگاہ ناسناں
اے مامن و مخلعے من اے الک ما بینگاں
بیچارہ را چڑھ گئے اے حامی ما بیکاں
کوریم مارا رہنا اے ہادی گم گشناں
در خرم نم آتش زنی در ڈلستم نورے فناں

لیکھناہ خیاں اے بادشاہ دوجہاں
لیکھ سلطان دیں تخت تو بہرہش بیری
لیکھ ناں خداست الار مردان خندان
لیکھ چنہا اے بادشاہ اتقیا
لیکھ غوث زمن اے نہ شمع انجمن
لیک تلب العارفیں در حلیقا سندشیں
لیکھ مطلب دل حسن تو شد محبو بدل
لیک اے بھر کرم جود تو بارد بر امم
لیک نخیل سفت اے دُبای کیزہ صدر
لیک حاجی لقب فخر عجم شیخ عرب
لیک دست ندا اے نور عیشم مصطفی
لیک مرد پاک ن جان حین و ہم حن
لیک واث ملی نور حق از تو خبلی
لیک آقلئے من اے والی د مولاے من
لیک حق منظر ساز رحمت حق مطہرے
لیک آنوزہی اے آفتا بکسریا
لیک مہرو شنی لمے دست گیر پھوں منی

لے حکم سیکھ باد جود قوت میں بذاب نداشت یا شدغت تعالیٰ در دصف حزب بھی فرمائی دکان میدا جھوپنیاں من المصالحیں۔

اے دار و نئے در و جگر نامم تو ما ما حرز جان
در خوبی دن از واد اد لعداده تو مه و فیان
اے کرد ه از خلق بکو تیمیر ام و وحشیان
ده زان شراب ب مشکل بود جو بعد ب کام تشنگان
فے دار ش اسرار عین خاند م بیان مابین
بیک اے نور شید ر د اے ساتی نئے در بیو

فہم د خرد و هم د گاں نا یافته از تو نشان
دریائے نا پیدا کراں این زامواج زمان
کس در حرم دیت عیاں در دیر یا پک نهان
نان تلوں شد عیاں گلے چینیں گا ہے چنان
خود مصد و شق توی اے منظر غود در عیاں
بر آستان بر انگنه حبیل سدره آشیان
با شد خوشی زیر کی اکن زان نال مقاب
روشنتری از آفتا ب اما چشم من نهان
تو کئے رخ او بگری او ما ہتاب و تو کان
علمت حضوری بے سخن بیناے پیدا و نهان
جز تو کد داند شان تو دیگر نباشد راز داں
دیگر نہ یا بسندہ ترا عالم ہم جو پسندان
از عجیز خود سر کر وہ خم شن کر دلکب من باں
تو باشی و حیزے نزیں تو بودی چنپے نزاں
باری ست مکم نا تو دی چھو بربافش و جان
نصر و عب بندہ عجم ب سفره عالم سماں
در حسن خود چا ساختی خود سوز جان عاتیان
تو باطنی در جمل شے معنی چو در صوت بیان

بیک اے نیک نیز لے هر من اس پاره همگ
بیک باه در بآستی ہم د وست دا
بیک اے هم خنہ خو چاک دلم را کن رفو
فے دار ش اسرار عین خاند م بیان مابین
اکنون لگر د نم درق از تو کنم از دل فغان
اے در تو قیسیر د بیان مہر خوشی بر دل ایں
بے ذات تو پاک از جہاں ملکی ریش قید مکن
بے آنکه بنام د تاں داری نشا نہا در جہاں
اے مد حرم از عابد ایں متناز در دیر مغاں
از قید امصن توی غیر از تو باطل حق توی
کوتاہ پرو از خرد کئے نا با وج تو رسید
اینجا خرد را خیرگی حیرت فرا ید تیسرے کی
غم شخ تو شد نقاب آمد نہور تو جا ب
اے چشم عقل سر سری بگذر ازیں خیرہ سری
بے عارف خود خو شتن اے داقف سر و علن
اے گون ذرف ران تو مالم ہمہ بر لان تو
اے بود پا مسندہ ترا جز تو نہ دانستہ ترا
وصفت نیا یہ در قم بیرون زیارتے فلم
اے جندائے او لیں ب منتائے آخرین
ظاغی و مرتد رام تو سرش نہ کس زا حکام تو
گستردہ خوان کرم در دعوت چپندیں ام
حسن بنان آرائی آتش بجاں اند ا ختی
ختم و صراحی جام و مئے چنگ در باب عودتے

گرها بد و گرها بثے برہر دلطف باداں
دست من و این اسٹے ائیم سروایں آستان
درخول غدوه مانے اے قوت ہنزا توں
در ذات گن ما نہاں اے انھرا جبلہ عیاں
تو باتی وس بیو جو دلے وارث کون و مکاں
از چنگ کن هر خ سخن بکشے معائے بیاں
بیت نواہ باختہ نای قدمیم از حادثے
کبھے پہنچوئے در دیر کافر سا کئے
نقس است بدتر و فتنے عذار مارا باختے
ایں ہنی داہم دگماں باشد جمیل غفرن و زیاں
بنکن ز دست لطف جو دایں پروہ پندرار بو و
بیرون کلام از فہم من مطریش و ننمہ زن
جاءے د گر لبرنے وہ تقوی کنوں ہ طاق ن
نقس د طلب نستان بے وارث پریناں

تو دلبری و جاں ستان دلداری و آرام جاں
یوسن نمادر دہسری زیبائی د ر گلر خاں
مسقی تو درہر ملے مست تو ہر پیر و جواں
در طوف گرد فاذات خوشید و ماں و آسان
رنما را مجھون نو محشر بیا دار دگماں
کو رے کند ریدہ درے خیرہ ازو بیند گاں
صد نو گرفار آمدی از زاہد و از عابداں
ویراست آباداں تو یعنی کہ دین مومناں
پاشدہ تیرے ایسا چن نے تیرا نداز چاں
ئیں لش د رکیں فریاد زیں غارنگر ال
زہرہ بقص و مشتری و مہا بدست زاہد اں
رس بھے بیان جاں و تن لعل لب شکر فشاں
انچار و استدر ا جہا یا غمراۓ جانستان
از دلبرے صد ساز د ر عشوہ اے جان جاں
اکنوں چ شد احان تو ہستم من از بیگانگاں
از مریش خود غافلے گم کر دہ راہ رہروال

بیت نواہ باختہ نای قدمیم از حادثے
کبھے پہنچوئے در دیر کافر سا کئے
نقس است بدتر و فتنے عذار مارا باختے
ایں ہنی داہم دگماں باشد جمیل غفرن و زیاں
بنکن ز دست لطف جو دایں پروہ پندرار بو و
بیرون کلام از فہم من مطریش و ننمہ زن
ایت در جان بدل ایں غنوار حال خاستان
ایے ماہ چسخ دلبری در بزم خوبی سر دہی
ایے زنگ بونے ہر گلے نالد ز تو ہر بلبلے
تو شمع و صد پروانات عالم ہم دیوانات
بر قامت موزون تو خلن خدا مفتون تو
روئے تو ہر خاہے از فور در پر دہ روئے
از زلف دامے گستربی نادر کمند دلبری
فریاد از چشم ان تو از دست ایں مستان تو
مگر از نگاہ شر مگیں بیل کن کا و زمیں
نیچے نگ سحر آفریں کج کر دہ ا بر د بھر کیں
کر دی نگاہ دلبری دیوانہ شد عور و پری
اعجاز عیسیے در سخن حرثے دہ جاں رہدن
دہ پا شدت آما جا ایمان و دین تارا جہا
بادوستانت راز ہا عاشقانہ نت ناز ہا
بادوست آں بیان تو گفت منم خورزان تو
و انم منم نا قلبے از مسیدہ خود جاہے

پاپسته نفس دھواز پاد و شہوت سرگراں
 شد جمیت تو برسم پیش از گناہم سایاں
 دارم نہ سما نے جزایر جمیت شفیع عاصیاں
 اے جان من قربان تو مارا بدگاہت رساراں
 از پردہ محمل برآئے لسپلے هر کارداں
 از ردئے خود بر قع کشا بے بزم آرائے جاں
 پرسی ز بیماراں نہ چوں آئی نہ بر بالین شاں
 تیر از نگاہ پرستم امروکشیده چوں کماں
 از حیثم تینے آخته بسته کمر در قصر جاں
 بالفت دلها باخته سر بر گفت ما بیدلاں
 تارخت زیں منزل برم بر مرک عشقت دعاں
 تا جاں دھم بر بلوئے تو ازویں تو دل شاداں
 سودائے کس در ہر سر لئے تادہ ہر گن بردگے
 دارم نہ جزو ارتسمے افتاب ام بر آستان

سرتا بپا جرم و خطایشاخته حق از دغا
 باس ہر لے دوالکرم خود کرده لطفت توام
 پارجتہ اللعالمین بر کرده ام اندو گلیں!
 من بندہ ام زال تو پور وہ احسان تو
 بخون تو شاہد گدا بر دہ نشیبی تا کحب
 بر عاشقان نا کے جانا چنداں ناز وادا
 بر خواند بر توکس فسون چاختے مہری کنوں
 آردنه گر مہر و کرم از گلیں در آگه از درم
 از مرخ نقاب انداخته از ریفت دلے ساخته
 با صد سلاح آراستہ بر ما تو شکر تاخته
 نگ از تغافل آدم بربزن بسر تبغیت
 مردم دریں سورا کے تو بنا رخ زیبائے تو
 سودائے کس در ہر سر لئے تادہ ہر گن بردگے

قصيدة حمزة الجعف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ كَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدِ النَّبِيِّ الْأَرْقَى الْعَرَبِيِّ
 الْبَطَّاحِ الْمُلْكِيِّ الْمَدْرَنِيِّ وَهَلْ أَلِهَّ إِلَّهٌ مَّا هُنَّ بِإِمْكَانٍ مُّطَهَّرِينَ وَعَلَى
 أَهْلَبِهِ أَجْمَعِينَ إِلَهٌ وَمَوْلَائِيُّ أَسْتَلْكُ أَنْ تُرْفَقِنِي كِلَاتِبَاعِ رَسُولِكَ
 الْكَرِيمِ صَاحِبِ الْخُلُّ الْعَظِيمِ وَأَنْ تَهْبِنِي مُؤَدِّةً أَهْلَ فَرَابِتِهِ
 ذَوِي الْطُّفُوتِ الْعَمِيمِ حَصُورَهَا حَبَّةَ إِبْنِ عَمِّ السَّرْوُلِ سَرْفُوحِ الْبَتُولِ
 أَبِي التِّبْطَئِينِ السَّعِيدِيِّ أَبْنَ الْحُسَنِ وَالْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ إِلَهُ
 مَوْلَاهِي بَلَغَ سَلَامُهُ إِلَى الْعَتْبَةِ الْمَرْضَى ذِي الْفَضْلِ وَالشَّرْفِ شَحْنَتَهُ
 الشَّجَفُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ أَسْلَامٌ عَلَيْكَ يَا أَسْدَى الدُّرِّ
 الْعَالِبِ عَلَى إِبْنِ أَبِي طَالِبٍ سَلَامٌ عَلَيْكَ مِنِي وَمِنَ اللَّهِ وَمِنْ مَلَائِكَتِهِ
 وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْكَ وَعَلَى النَّبِيِّ وَإِلَهِ سَلَامًا يُوَرِثُ مُؤَدِّكَ وَمُؤَدِّةً
 زُوْجِتِكَ الطَّاهِرَةِ الْمُطَهَّرَةِ سَيِّدَةِ النَّسَاءِ أَهْلَ الْجَنَّةِ وَمُؤَدِّتَهُ وَعَلَى
 الطَّاهِرِينَ الْمُطَهَّرِينَ أَجْمَعِينَ طَ

سلام

السلامُ عَلَيْكَ يَا أَسَدُ اللَّهِ الْعَالِبُ عَلَىٰ إِبْنِ آبِي طَالِبٍ سَلَامٌ عَلَيْكَ فِي
وَمِنَ اللَّهِ وَمِنْ رَسُولِهِ وَمِنْ مَلَائِكَتِهِ وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ النَّبِيِّ وَاللهِ
سَلَامٌ مَا يُورِثُ مَوْتِكَ وَمُوَدَّتُ شَرِيكِكَ الظَّاهِرَةُ الْمُطَهَّرَةُ سَيِّدُ النِّسَاءِ
أَهْلُ الْجَمْعَيْهِ وَمُوَدَّةُ فَرُوْحِكَ الظَّاهِرَيْنَ الْمُطَهَّرِيْنَ الْأَجْمَعِيْنَ -

اَشَلام اے ذات تو ذات شفیع المذنبین
اَشَلام اے نام تو نام خداۓ عالمیں
مولد پاک تو آمد فبدل گاءِ مسلمیں
روضہ تو بر تراز کری واز عرش بریں
اَشَلام اے رفت شانت بروں از فهم و دھم
ذات پاکت اہل ایمان را پوچھبل التین
ڈست در دام ان تو معلم زده ایں خستہ جان
صریح اسلامت میکنداۓ رہنمائے بہروال

اَشَلام اے بابِ عَسْلِمِ رحْمَةِ اللَّهِ عَالَمِیں
چوں توی مسند نشین درس علم مصلحتے
اذا دب زانوزند پشیں تو جسمیل ایں
لغطا دخواند تو دا انی معنی وحی بیسی
از تلمذ گر شرف یا بدکے در درس تو
جذادِ در مکتب عام تو اے بابِ العلوم
لفکلے بالوح سادہ آمد ایں پیر طاوم

اَشَلام اے سرفراز حسلقہ آہل عبَّا
مرتفعی دفاتِ الله بو و حسین و هم حسن
بہرِ الہمارِ لمبار حساندان پاک تو
خاندانے در جہبَّاں باشد نہ چوں ایں دوام
غلق و غلن شاں نکو مصداق دھی اتنا
پاک شخص و پاک ذات و پاک کاراں چارا
آمدہ اندر گلیم پاک فتوڑ مصلحتے
شاہ صادق پر تھبیر شما دھی خدا

بود خلقت پاک از زیب خنی و هم جمل
خانہ پاک خدا شد مولد تو یا عسلی

آن دام اے شیر زدال اے عسلی مرتفعه
آن دام اے در شجاعت مثل تو نا مکن است
آن دام اے مردمیاں غبیغه روز و غا
آن دام اے معنی و حی خدا در ذات تو
آن دام اے خرچ قرآن اے دل مقتدا
آن دام اے داقع اسرار توحید خدا
ما ہم کم کردہ رہ تو زینماے گمراں
راہ حق بن امر اتا منزل عنوان رسان

بسته در خدمت کر رہا بر در عالی جناب
تابع حکم تو دور آسمان و آذنا ب
باز گرد از برج خود از حکم شد گردن متّاب
بود حکم سیماں بس ہمیں جن و پری
چوں فرشته می کند بر کنانت صدّاد
مرکشی از حکم تو اتغفار اللہ تھر رب

آن دام اے پائے تو برد دش خیر انکانات
اک کرد از حب اوناں کعبہ را چوں دست تو
نافی غیر ثبات حق را در جہاں دادی ثبات
اہ بیش را بجز از حق ناید در شہود
پرده پسندار ما از چشم نا بینا کشا
گم کنم بود غلط از شرک یا بیم نار رہا

جهنہ با ایں سر بلندی زینه را ز بام تو
نہ برا ایں خود پسندی چوں دلدل رام تو
ہاسبان مطلب مرنخ بایں ہیستے
اه در وقت و عنان قاره منبع نلفر
فازیان لشکر فیض روز را در تشنگی
آب کو فرمی دہ جو جہاں دھبام تو

نام تو در جگ یعن عکرحت یاعلی
نعره جگ یلان لشکرحت یاعلی

شان ستادی زوصفت رحمت تو منجبلی
خرقه اورد واه بائے ترا با خود نبی
پست بر بالائے تو شد خرقه عن یاعلی
تو گفتی من کنم محمله ق راستر بدی
کو ستار العیوب از رحمت ولطف قوی
در شب مراعاج از درگاه نیزدان حلبی
انتشالاً کرو چون اصحاب خود را امتحان
چون همه آں خرقه را داند کارے حسب حال
صلسلام از ماختا کاران ایں ین میئین
ہبئیه درگاه پاکت با شفیع المذنبین

از ازال شدتا اعیلم لد فی زان تو
سابن ولاحت ہمہ ریزه خورد نیں خان تو
جر عد از صدیق اکبر یافت کو سلمان تو
مصطفیٰ من کنت مولا که در شان تو گفت
جدالے ذات پاکت فخر اینبا
لے امام اصفیاء مقتدیه او لیا

نامه حب تو چب مصطفیٰ ایکھبا بود
صل ایمان ست حب تو وحب مصطفیٰ
حب تو بایا تبعاع مصطفیٰ دار و لزوم
شرح قول مصطفیٰ ہم زیں سخن شد آشکار
وامے من در دعویٰ حب علی مفطرت
زانکه دعویٰ دیگر داشتات دعویٰ بگیرت

علم شرح اند رتر آن در صدد تو علم لدک
معنی از عترت بیا موزیم وازن شران لخن
کار کردن در دلایت در نبوت کن کن
چون گرفتم دان ثقلین اتنی مُؤمن
اللَّٰهُمَّ إِنِّي تَأْكُلُ مَحْضَرَتَكَ
لَفَظُ ثَقْلَيْنِ سَتْ قَوْلَ مَصْطَفَى شَرْحَ حَنْبَلِيْنِ
أَوْ لَيْلَةً كَا شَرْحَلِ وَأَبْيَارًا امْرَ وَهَنِي
آبَعَ قَرْآنَ وَعَرْتَ گَرْبَوْيَدَ رَاسَتَ گَفَتَ

ناتایع فہرست و قرآن
گریسک ادھار دی ہماں بروغ

کلام اے مردو می خدا نے دو جہاں
لیب بعثت ہنگامہ جوں مشترکیں
الل اعلیٰ الرایت شد آیت نستع لغز
ناہت او فان بالند رتا یہت آشکار
جابجا و صفت تو آمد دد حدیث و در قرآن
خواب برپش پشم برگرا یثارت عیاں
ہ فنی لا عسلی شان فوت رانشان
یطعمون آمده و صفت سخاوت رابیاں
دامن طبع مرآپر کن تو ایشاہ خنا
لا کجہ اللہ شیما بر زبان ایں گدا

کلام اے از رفت تا ایں فروع کبریا
منی پذیر دمہر و مہ از عکس روئے تو خدا
شکس دروے جمال حق ہ بیند چشم شوق
ڈاک و ہم اللہ دار د منی و جہ علی
گفت دیدروئے پاکت را عبادت مصلحت
ہی عابد در عبادت سی ما در شوق د یہ
و سد ڈھینا لیں فلاں ان الام اسی
زال دید عرفان ست دید روئے پاک
جلوہ بر چوں منہ ہم یا علی رہی فدک

کلام اے صاحب فران تو کشف الغطا
یکیاں دانند تو بسینی بچشم تیز بیں
بلام تو نے از سایع و فکریا و ہم و قیاس
زن در دید تو ناید از کشو و معد حباب
چشم حق بیں ترا نانع نیا مد پر وہ ہ
علم تو دیدست و دیدت دینفس جلوئے
و بے یقینی میکند اور ان صد اسفار طے

کلام اے آنکہ با تو از تو خش انس یافت
معطفہ ہوں در شب معراج بالا تر شناخت
و حشت انہ چوئی غلوت سلائے یار داشت
محلن شد قلب جوں اوازو دست تباخت
منزل خود رفنا کے لامکاں جو تو کہ داشت
ا رضائے بے جہاں و در مکان لامکاں
ب ہر رفع و حشقش صوتے دوستے شد پدید
بہا چوبلند و نصیب عالی کلاست

گرفاق راست یہے در علوی شان تو
یا ملی نام بلندت بس بود بران تو

دو گھر از معدنے دو تن ہیک جان بنیل
اے ترا با مصطفیٰ انبازی نفسِ حبیل
تو لپین بیر عسلی منی انا منہ بس سست
از نفان آید حجود انکار از نقصان فکر
من کر فرمان حق ہم حمد قول بنی
اوکی ذات پاک تو با مصطفیٰ اہمت باود
ایں میت بانی جزو کرازیں باود

ان خود دادی پسکین و قیم و ہم ایر
اکہ چو عت را لعاظ حسب حق شد و پذیر
ہر تو قوبہ بدنیک دامیرست و فقیر
از فرع غہر فنیض عام تو روشن جہاں
آفتاب بخشش تو ذرہ مہر من پیر
قفرہ ازا بر دریا بار جو تو فشرات
درست دست تو لے دست خدا و شرق غرب
میرسد دست تو لے دست خدا و شرق غرب
نا تو ان را تو ان نام تو لے مشکل کشا
حر ز طفال را جوال را تیج پیراں راعما

نظر تو عصمت از کین و ہوا کواز ہوس
السلام اے آنکہ حزاحت بندی یک نفس
آشتبی یا جگ تو از حکم داور بود و بس
طبع پاکت را بدم نیز بعض و کین نیت
جملہ کارت راستی حق با تو گرد و پیش و پس
حیث بود با تو تو باحت از حدیث مصطفیٰ
احلطاط حق بہ ناحن راغ و ببل هم نفس
صلحت مرح تو باد شمن حق ناسناش
حسبذا مرح تو خدہ هزار با جبلی
بار سول صادق و مصوص بار بجلیل

شوق دید تو دہ حال راصدق حنلوص
الشلام مے حب تو اعمال اصدق و خلوص
اتباع سنت تو اتفتارا راستی
آتندہ با تو بود افال را صدق و خلوص
شادہ آمد دعیے اقوال را صدق و خلوص
ایکہ اسلام مر اسلامیم امر تو گواہ
اے ز تعالیم ولایت و نید وادی در شنید

صدق در گفتار وہ گھنارا کردار ده
ہست تا حق رسیدن دردہ ورنار ده

ایک احمد بو ترابت گفت چوں پس از ناش
کاخ کسلی داغتہ از عبادتہ ارتباش
مخفیض از فیض فقرت سر زدنیں آفته
نہ بیشد عارفناں با بردر توبتگی
نازش عالم شدن با قبر تو خواجہ بناش
کنگره بر عرش دار دکاخ فقر بو تراب
بیهق الفقر غیری زیب تصریح بو تراب

اکلام اے ناز عهد خلیش فخر راساف
کعبہ از مولا مسماہی مشہدت فصل نجف
ایک از دریائے امکان گاہ غواص وجود
بر نیار دچوں تو ہے کعبیش باشد صدف
ہانج اے قبل دیں شد ترا آرام گاہ
حق بود با او اگر بر کعبہ می جو یہ شرف
واسطہ را رہبری تادرگہ تو کرد شون
گرچہ دور افاؤ وہ ام در سر جہاں شور و شف
نا تو ای اے بخت تا چند ارد و فرات
رشتہ مہر کشند و نے مراجعے عراق

ایکہ بخواراں ادر گویاں بدست تو ایاغ
از خم فقرت رساند گرساند کس دماغ
ناز خوشید ولایت تپڑہ را روشن کند
خفر شنہ گرمیا میدا آب جہاں راسراغ
خمراہ سالکان مسلکِ حق نور تو
آب جہاں فقرہ نظمات تو باشی چراغ
جزع خوار ساغر فخر تو محمورا بد
بے خبر از دو جہاں از نیک و بد کرده فراغ
العطش تا چند ارد و شنگی مضطہ مرزا
ساغر لبرینز دا اے ساقی کوثر مل

اکلام اے مرزا فصل موافقات رسول
مرجا شیر و پر را پدہ زوج بتول
ذریات پاک تو سرچشمہ عسل لمن
ابے امام و لایت زا توئی ہمل لاصول!
از رضاۓ تو خدا خرسند در حضوان بنی
امل تو مسل بنی فرع و فرع مصلفا
نفس تو نفس پیغمبر جہاں تو جاں رسول

بر تو برصطفه بر دو د مان محتمم
از من د از مو منیں صد صد تجیت د مبدم

مازیک نوریم فرموده رسول محمد سردم
چوں ولاست بانبوت درست دم بودی یهم
چوں پیغایم نبوت مصطفیٰ را در دم
مہر کیک باشد برآید در عرب یا در عجم
 MSCFNE را از خدا خواهیم ترا از مصطفیٰ
از لفیل توند ایکن پیپر داین ما

از حدیث مصطفیٰ بر صحبت آل اتفاق
دوستاں راحب تو کوثر بود من لا ق زان
روز محشر و شمنانت رالی امین المثان
دوستاں راهیم رساند تا خدا مصطفیٰ
نزع روح ست و من مکرات نه و همه
ہائلی تریاق بہرت بازدار از تلف

آستان محدث فرماد خواهیں را ملا ذ
نامکر ایس دارالشفاء شد در دندان ما ملا ذ
خانف تا گشیش حامت گدا یاں را ملا ذ
وصفت ستر و حمت تو زشت کاراں را ملا ذ
ہادی عالم تو نی گم کردہ را یاں یا پناہ
عاصیاں را طجا، مابے پنا یاں یا پناہ

اللہام اے یوسف ثالی ہے یعنی میرے صبغ
کشکان ناہ عشق تو شہادت پا فتند
در درادار و شمار دعیا ٹھن رنجور تو
از ثالی ہے زندہ گر خواہی کنی صد مردہ را

عشق را پسندیدن از روزانه صدیقه بود
از کجا خود تا کجا ایش ناشسته مارا در بود

نفس در قوت فرون است زدن باش الغیاث
این کشود هنلشکال از تو آستان الغیاث
خوبستم از تیغه‌گی اے ابر باش الغیاث
ایستاده بروت گشته و اماں الغیاث
این که ائے کاشه صد آرزو در دست او
از دشیعن تو گر پر شده و اماں صدیعن
صدور بین لے نجت بسما ایش مان صدیعن

ای سلامین جهان ما بالکو دایم حتیاج
با هشامن جهان چون بندگان هارگاه
بیصر و مغفور و دارا خازنی را واده باخ
جزیه از چین و ختن آرند و از روم و بش
زیر فرمان رعیت المهم نقوص عالم است
انش و هن دیو و پرسی در و مکن زیلیں
سلکات رانچ بود برآسان و بزریں

ای ز توحیح کم قضا گیر و قرار و انفصالخ
ای ترا خد عالم و بالا ز عالم سیرگاه
برخور و از فیض تو ایل زمین و آسمان
در نمی گیرد بگوش دشمن ای اوصاف تو
دانیه بر قوم عداوت پیشنه حق نایوش
حمدانیا را چو آتش دیگ را آرد بیوش

آیت‌الله ای آستانت مرچ اهل نیاز
اہل دل نائل از کعبه فرزیں سوئے نجف
چوں خرمها داشت از صحبت همک اصحاب کعبت
بست ده ای انبی از حکم سده و اعلیٰ باب

در دهستان ساده ای چارگان را چاره ساز
قبله ای و حیثیت دلگهیت کعبه محباز
نایش برپرا ای سگان کوچه ایت را فخر نایز
داشت لیکن یک دشیعن ترا بر خلن باز

یا علی جناب تواب دکر مفتوح نیست
ایں گدا پیش کہ دامن مسترد جاز توکیت

اللَّامَ اے فَاتِحَ خَبَرَشِمَ دَلَلَ سَوَاءَ
لَافْتَى الْأَعْلَى لَا يَعْتَدُ الْأَذْوَالْفَقَارَ
پَهْلَوَانَانِ جَهَالَ بَانَدَرَ بازَوَائِ تَخَارَ
پَیْشَ کَیْنَ وَچَمَ رَابَاتِنَعَ چَوْتَدَرَ
نَيْتَ مَشَکَلَ گَرَسَپَرَدَ رَوازَهَ خَبَرَشَوَدَ
کَوَهَ درَوَسَتَ يَدَ اللَّهَ كَتَرَازَکَاهِ بَوَدَ

اللَّامَ اے جَوَدَ تَوَپَرَکَوَهَ دَامَانَ نَلَکَ
صَانَعَ نَمَلَتَ زَبَرَچَوَنَ توَمَهَانَ عَزَزَیَزَ
بَسَکَمَ دَارَوَدَرَسَرَسَوَادَےَ توَسَرَشَتَنَیَ
قَدَرَعَالِیَ يَانَتَ چَوَنَپَیَشَ تَوَنَمَ شَدَدَرَکَوَعَ
مَهَرَوَماَهَ وَآسَمَانَ دَعَرَشَ دَرَفَمانَ تَوَ
ازَبَیَوَنَ ماَسَوَالَلَّهَسَتَ بَالَّاشَانَ تَوَ

اللَّامَ اے بَادَفَاهَ بَجَرَوَبَرَعَالَمَ پَنَاهَ
خَیرَهَ دَارَوَبَرَقَ شَمَشَیرَ تَوَچَشمَ دَشَنَانَ
دَامَ گَیَرَدَ آسَمَالَ اَنَهَ بَارَگَاهَ رَوَثَنَتَ
چَرَخَ رَوَزَوَشَبَ رَوَدَهَرَگَزَنَهَ تَامَنَزَلَ رَسَدَ
ماَهَ بَارِیَکَسَتَ دَشَبَتَارَکَوَنَیَمَ باَهَنَنَ
اَے خَداَ دَسَتَنَ وَدَامَانَ پَاَکَخَتَنَ

چَوَلَ زَدَمَ دَسَتَ اَرَادَتَ منَ بَدَامَانَ عَلَیَ
مَنَ چَهَ باَشَمَ اَے دَلَ اَنَوَسَ تَوَپَکَنَ زَیَاسَ
اضَطَرَابَ اَے جَانَ لَشَنَهَ بَرَلَبَ دَرِیَا چَراَ
گَرَوَارَثَ کَرَدَمَ وَانَیَمَ طَوَافَ تَرَنَی

ایں سلام من رسانی کا شہزادہ اور اسٹولی
نادر سلطان دین فخر بی بی عینی علی

ولہ

وارث

اے آنکھ دوچند شد جہالت	از نجوت حسن بے زوال ملت
زیبندہ ترائیں در حسن	یکتاست جمال با کمالت
شد بے ادبی کو صل تو خواست	مدھوش ز پر تو جہالت
نا محسری و وصال خواہی	اے دل نشود سرت و بالت
نا محسرم راز اونہ باشی	بیہودہ بوصل اد سوالت
نادیدہ شوق تیز بیس نیست	گامم برہ لفت اضلالت
مہجورم دشوق در ہراس است	از همیبت غیبت حبالات
چوں دست نبی و بہ وصالت	
دست من و دانم خیالت	

اے پاک امید چون و بچوں	از فہم دگان در ہم بیرون
الہلان توعیا مرزا طلاق	در ذات تو عام و خاص مکنون
جامہ زفت دم در از حدوث است	اداے بلند راست مو زوں
گرخیز رزق شہر ہم ارت	قبح تربے بھجن مقرنوں
آہ دارہ گھے و گہ بھسل	لیلے شدہ و گاہ مجذوں
بچوں نہ اگر ترا قوان دید	حیف است نہ دیکن تو در چوں

خوں گشت دلم زلن تر اني
مايوں زوصل تست اکنوں
چوں دست نمی دهد و صالت
دست من د دا من خیالت

اے از توکال سیرت حس	اے از تو جمال صورت حس
روشن ز تو گشت طلعت حس	ها سا ی فکن د مہر رویت
مخنی شده گنجنے دولت حس	در حلقتہ زلف اسود تو
نا کئے پستیو د تہمت حس	دین طرفہ ب ایں جمال د خوبی
از غایت پشتم وغیرت حس	اے پاک زلمس فہم د ادراک
اے پر دہ نشین خلوت حس	اے لشیلی کار دان اخنا
از همیت و پاس عصمت حس	نفاره تر انی توں دید
دست من د دا من خیالت	چوں دست نمی دهد و صالت
در ہر تکھے تر است صد ناز	اے شاہ شوخ و شنگوں ممتاز
در حلقتہ شاہ ماں سل فراز	از عنایت شو خی و شرارت
دیدن ن توں مگر ب اغاز	ہر جبائی وا لہم من اشنس
گوشپرہ راست دیدہ ہا ز	کو راست بدید نور خور شید
گوچنگ طیور می شود ساز	آمد نہ بگوش نفسم تو
زیں ہیش بلے نہ حرف می باز	منزیاد ازیں فریب الہمار
یاد تو کنوں مرast د ماز	بر وعدہ تو نمی نہم دل
چوں دست نمی دهد و صالت	
دست من د دا من خیالت	

یاد است مرافت د بلندت
بر دوش ردا اے ارجمند ت
رفتار ترا ز فسیر طستی
پا مال ہزار مستندت
اے نازوا دا ائے دل سپندت
گر پیس ب جین گھے قبتم
صد سبل تئے ابردے تو
در زلف ہزار در کن دت

اُزد حلاوت سنن را
تکرار تکلم چو قصدت
شنا با چشان و هیبت تو
مرنج بجند مت همت دت
رفت پونه من فنا رکشهه
ایشت فنان درد همت دت
چوں دست لئی ده و صالت
دست من د دامن خیالت

هزست بتو فسول گری را
حرست فونست یا نگاه است
هاروت بجپاہ ما بز بخیر
دل نیم نگاہ برد مگر دین
چشم تو مگر ز زلف آموخت
زلت تو بلے بلاست گرفت
و سل تو ز خود سری نیا بهم
هر کس نه سرزد سکت دی را
چوں دست لئی ده و صالت
دست من د دامن خیالت

زیبات د قامت کشیده
ماشا بحیرام ناز ما ند
کوچشم و نگاه می فروشت
گلبرگ لبست ک در نوال ش
ترسیده زریماست سنبل
چوں صورت خوب تو نه بینم
تکین دل از فائی توت
سرمه ده و میده و صالت

دست من د دامن خیالت
اے با د صبا بن نفر کن
از لطف نگه بچشم تر کن

سحدے ز مقام خود سفر کن
در کو چه یار من گذر کن
در حلقة ز لعن او برس کن
ماراست نز هر اد مذر کن
بِاللَّهِ عَلَاج در دسر کن
ماران رقیب ایں خبر کن

چوں دست نمی دهد و صالت
دست من د دامن خیالت

ذیرسم تو غبار گردم
هر کو چه د هر دیار گردم
میتاز شرم چو خوار گردم
در گرد سرائے یار گردم
پروانہ کبے قرار گردم
من گرد تو بار بار گردم
گرد مهتابے سوار گردم

چوں دست نمی دهد و صالت
دست من د دامن خیالت

رائے ہوس میگس مدارم
آنذا کنندہ کس ندارم
جز ضعف دگر نفس ندارم
در تاظله من جرس ندارم
جز رنج و غم سپس ندارم
ما فرصت یک نفس ندارم
جزیا د تو ہنفس ندارم

نا کے بھپمن پہنندہ اشی
بلگذر ز خط داز جیسیں ہم
امشب بسم شود کے یک شب
ہاں ہم بست شود نہ سودا
در اہر منے دُرشت خوئی
ور دست رست شود بکوشش

اے تو سن شہ نثار گردم
یادت نبرد مگر بیادت
زی حیله رسم بلک جاناں
در شوق چو حاجیان کعبہ
مشتاق لعتاۓ شمع روشن
اے شمع شون ایں کہ سو زم
فرصت نہ دہن شراق نام

دنیا چہ کہ دیں ہوس ندارم
پابستہ تما می عستر من
سرتا بد بجنول ز فتنم با
داند نہ کے چ راه رفتیم
ما یوس شدم زوصل دکارے
غم را چھ خصومت است باقی
مد بند غنم اگر چہ شکرت

چوں دست نمید هد وصالت

دست من و دامن خیالت

ایے یار که در دلم ممکینی
می گوش دلا بمنکر بینی
گراوست چنان تو خود چنینی
آل شک وہ بتان چنینی
بامن ذکرم دمے نشینی
لے جلد جغا چه مه چینی
چنے نه کنی دل تو نکست

چوں دست نمی دهد وصالت

دست من و دامن خیالت

ای شوق چنان فگارم از تو
آواره شدم بکو و بازار
فریاد و نعنای ائم خلوت
از درد چوگل در چید و اماں
شوناله طبیبل و بغل گو
از مصل تو بهره مند گرم
عمرم به تصویر تورفت است

چوں دست نمی دهد وصالت

دست من و دامن خیالت

ای سوز دلا و ھم مرا سوز
دوشنه چوش و چپر غچشت
مادیب بکن که ما نباشی
در دامگرت نه چشم دادند

تاریک شہبت نمی شود روز
در غلست منکر ویده پر دوز
در تیرگی فراق حبانان از خواب فضیال شمع افروز

چوں دست نمیده و مصالحت
دست من و دامن خیالت

تیزست که ز در و بان رسیده
بیماری ناتوان رسیده
یعنی بعلاح آن رسیده
ناهلت من گسان رسیده
کن سوز پ آستخوان رسیده
هر چند ز آسمان رسیده
این شعر پیغام رسیده

مال تپ دل چنان رسیده
ساکن شده بیش نا بدینجا
از چشم خ چهارمیں ببالین
از حکمت معنوی نه اعد بردا
جز تو که کند علاج این تپ
دارد نه شود و م میخوا
این شعر پیغام رسیده

چوں دست نمی دهد و مصالحت
دست من و دامن خیالت

برئے تو ویا بارساند
مشناق کسر بپارساند
نازان بسر سما رساند
خود را بدرشها رساند
و شربان کسیکه نامگوشت
من کیستم و که قاصد من
کن خود خبرم چرارساند
پیغام ز من برت ایشون

در کوئے نوکس مرارساند
یا حضرت وارت ایں گلہشت
از عزت سجدات سر فخر
بدینجنت مگر نمی تو اند!
از بمنه ما جرا رساند
من کیستم و که قاصد من
کن خود خبرم چرارساند
پیغام ز من برت ایشون

چوں دست نمیده و مصالحت
دست من و دامن خیالت

چیز بکسر عزل نظام الدین احمد صنائع بلگرمی

نیج و خلت زم زمان و مافت رحمان از تو
 شک دو هم زم و صدق از تو و ایقان از تو
 هود نیاں زم و منت داحان از تو جرم دھیاں زم رحمت و غفران از تو
 نلمت کفر زم پر تو ایماں از تو
 دل اگر هر یه پسے زلف چو ما ر تو کنم جان میگر صدقه پسے چشم نزاره تو کنم
 زین و ایماں ہم را وقت بکار تو کنم من گدائے تو چ دارم کشا ر تو کنم
 دل و جان از تو و دل زین تو و کام از تو
 گر بگیرند بھیاں و اگر بخشنندم باست گویم که من از شکوه زبان رابندم
 بند دام در گرہ بندگیست در بندم گر کنی قهر د گر لطف که من خشنندم
 محنت و در دز تو راحت در ماں از تو
 ز ش ملک و طربستی و من خود چ سگم تو غزال ختنی هستی و من خود چ سگم
 زمی گھشن عشت شدی و من چ خسم تو د سموره عیش و من د ویرا ی عیشم
 کنج گھشن زم و کشت گلستان از تو
 دل بدان زلف پر شان بتو گویم که مبتدیه
 در پی بجز از عشق کشون مبتدیه غیر آتش نکشاند گرہ از کار سپند
 باشد ای عشق ہم مشکل آسان از تو
 ای بگوراست که تقصیر چ دیدی از تو
 متصل بود بتو حیف بریدی از تو
 دام لطف چرا و ای کشیدی از تو
 خود ہم ای عشق به معراج رسیدی زو
 گرچہ موجود ملائک شده انسان از تو
 امی بر دروازه تو چ مردی صنائع عشق داری کنوارستی و زردی صنائع
 بملائک غم و اندوه بدردی صنائع ها با داز خزن زمزمه کردی صنائع
 شورے اقاد بمرغیان گلستان از تو

محمد بن عزیل نظام الدین احمد صدیق بلگرامی

بتو حرف گفتہم ہے حال ناز خود را
ہر داستان درود لی بے قرار خود را
ہر عقد ہائے زلفش ہمہ رازیار خود را
بجنوں حوالہ کردہ کارہ بار خود را

بہزار سچ و محنت ہے ہزار چند حرف نے
زمصورے گرفتہم چہ مرتع شملگہ نے
بہ تعمقش چو دیدم ہمہ از نگاہ ہڑ فنے
ذشمے نہ لطفے نہ تکلمے نہ حرف نے
بچپنان کنم تسلی دل بیقرار خود را

نگہبے بحالست من کے کند کہ چوں نہ گردد
چکے حدیث دردم شنود کہ چوں نگردد
ہمہ رحمت سوت و رافت بنود کہ چوں نگردد
دلت ارزشگ باشد شنود کہ چوں نگردد
بخدا کہ بگویم بتو حمال ناز خود را

بتعلفات مدنیا کہ سلکم مگیر بر من
نجس دلپیسید سویت نہ روم مگیر بر من
نہ سرم بلکشن تو کہ خسم مگیر بر من
من اگر بطور کویت نہ رسم مگیر بر من
زادب نہیں پسندم بدرت غبار خود را

گرآمدی بجادو زفسون چشم بر من
کہ رہو دہ تو از من شدہ ز دوست دشمن
دگرم ناعتارت شدہ ام اکنون کہ بطن
ز تو چشم ایں نہ بودم کہ کئی کنارہ از من
بتو دادہ بودم اے دل ہمہ اختیار خود را

ز کنار فرت یارم خود و خواب شد حرام
چھمال گشت خواہم کہ بخواب اہم خواہم
چو چنیت حال زارم پئے دیدیوئے یام
من اگر بخون نہ غلطم تخر و شم دنگیم
بچے شغل روز سازم شب انتظار خود را

بچن فنان طبیل هر زے کند مبادا
ز نشاط حامہ در دے ز غمہ در دمبا دا
ہلپ تو رنگی و در دم پئے دہ مبادا
بکراج نازک تو خلشے رس دمبا دا

من ازاں نگفتم اے گل بیو حال زار خود را
 ذب تیره دهیب دش پشم من بصیرت نہ براہ او دیلے که کند مرابرا ہست
 یخداو کشد منے راند بپام است قوت نہ بخود گمان جرأت نہ ازو خیال شفت
 بکدام امید گیرم سرداہ یار خود را
 ریغ یار تاش بسینم چوں بوئش قدم را چہ کند اجل نہ گیرم مخدارہ ارم را
 من و شوت دیوار کش شود و درم عدم را دم آخرست صنانع که بگو یہ آں صنم را
 کہ بیاد مے بیالیں پا امید وار خود را

رُباعی

ثا جرم و ثواب سست میان من و تو
 حتا چه حجاب سست میان من و تو
 از رحمت خود وز پدیکم پر ده کشا
 انگه چه حساب سست میان من و تو

و بنو مع آخر

ایں جام شراب سست میان من و تو
 ویں سخن کباب سست میان من و تو
 خور و یکم چودو ستانہ باہم سما غر
 اینک چه حساب سست میان من و تو

(قال ائمۃ الدین علیهم السلام)

دنیا طلب سیدم و بجا کے نرسید کم
 آیا چہ شود عاقبت بے طلب بیا

اقوال و استغفار اللہ

دنیا چون نصیب تو نشاذ طلب تو بیہودہ پئے آخرت اے دل تنب
 بگذر ز طلب راہ رفنا گیر کہ باشد از رحمتِ عن مفترت بے سبب

دہن تھیت مولائے کائنات

گردیرم وکنشت پکعبہ برادرم
 گرملت ظیلم و گرگیش آزرم
 جزوئے انس حق نہ بنا یہ ز مجرم
 باشد گواہ مہر عسلی پیش دادرم
 حب علی ست منزل او عرش محترم
 باهم سر شستہ در صدت پاک خو ہرم
 سیراب چوں ز ساغر ساقی کو شرم
 زہر عادت دگران خاک بر سرم
 ہر کون لاشت حرمت شخین محترم
 کے بیعت علی ز تقویہ گماں بردم
 شیر خدا تقویہ کن دنیت باورم
 خلق ت ز رجن پاک چوبی پاک شرم
 مشکل کشا علی ست ید اللہ دادرم
 از ہیروان مسلک آل پیغمبرم
 مولائے من علی شد و نازم که قبرم
 آیینج بھے پہ از احوال خیسمبرم
 اسلام را بین عالم بر در حرم
 حب علی ست حاکم و سلطان کشم
 گوید علوی مرتب اولگشت هسرم
 حق نا باو لزوم ز قول پیغمبرم

خورشید مہر عن چود خشذ خادرم
 تا حق رسیدہ گرچو شد عشق رہرم
 سرتبا بپا اگرچہ مرا سوت رو زگار
 دانی کہ چیست حبلے اراد لیل مدق
 گنجد نہ جس ز درون پل مومنین پاک
 حب خدا د مہر عسلی تو اماں د دور
 اے آب شورا العطشیم برداں چرا
 باشنداب حب عسلی ام تریج کنم
 حق گوییت کہ رشته مہر علی گیخت
 در کر بلا حسین تقیہ روانداشت
 اخفاۓ حق ز بیم گزندے کند غال
 شد حنا نہ خدا مگر از مولد عسلی
 مگر صد گرہ بکار من افتہ بگوچ پاک
 جاں دا نم شعار مگر کمینہ نگ ف عار
 روز ازل مرا چو بدستش فرو ختند
 کرنین در دودست ید اللہ چوں دو گوئے
 نوبت است شوکت ایاں ز ذات شان
 تا باج کر دلکش دلم راز ما سوا
 زوچ بتول دہم اخ د پر ہدہ کہ رسول
 ایمان حب ادست نفاق ست بیضن او

زمو مصطفی که خدادوستدار است
 حق راست دوستدار علمدار خیرم
 فرمود یارم است بشان نبی خدا
 دست خداست زینت بازوئے حیدر
 می گفت مرتضی اکه بعالمن ٹھوکرد
 نیروے حق ز قوت بازوئے صقدر
 کردست یسمون علی جبه بیاں
 ایثار خانواده ذوالجود والکرم
 من خود کجا دبندگی مرتضی کجا
 صد شکر گر کیے ز غلامان قبرم
 اے وارث علی یہ اللہ دستگیر
 افتاده پائے تا بسراند دغل درم

الدعاۓ شوق گھامے چند چوں هستاں زنم
 الوداع اے ہوش پا بر حکمت لقاں زنم
 در شواۓ منکرنیک و بد ز تو نگ آدم
 باش آے دیوانگی تا دست در دام زنم
 مركب حکمت چو لگک آمد براہ معرفت
 می سزا گر پا بر همه در رحمت جولاں زنم
 بہت ذل ایں رہ چو ازا سا ب و سا انم بود
 پر ت پستنا کنوں بر حسن من ساماں زنم
 من عنلام وارث ام بے لوث از سود وزیاں
 مست و رپیش منافع خاک بر ارام زنم

هُوَ الْوَارِثُ

قصیدہ حکیم

فِي النَّايرِيْخِ قَصِيدَةٌ تَحْمِيْتُ الْجَحْفِ مُطْبَوِعَه بِرَسْمِ حِجَّةٍ (١١٠) مُتَلَاقِهُمْ عِرْشَه
أَنْشَاءُهُ مُحَمَّدٌ فَاشَمَهُ صَهَابَهُ مَلَكُ حُسَيْنٍ بَنُوْهُ

شاہ گلزار یافت، آپ چون زیست ایشان شباب
چوں کفت موئے نمود نہ چمن ہر جا ب
اہل تخصیل گشت بجزہ کو بد محظ خواب
آئی استفتحو کرد عیاں آن قتاب
قلب ضعیف من و طاقت اہل شباب
پیک صبا دم رسیدا زرہ صدق و ثواب
آپ چو بیاض قمر بود بدستیش کتاب
 مصدر صدق و صفات حج ہر شیخ و شاب
نیز پر لطف حسن اوست بیسے کامیاب
نعمت دنیا د دین حاصل او بے حاب
ماشیت نام عملی پیر و ام الکتاب
جلہ بہ درج عملی خسر و گردوں قیاب
حالت طبع رواں قطرہ زنان چوں حاب

یوسف فصل بہ اگاثت بروں ازن قاب
فاد نیسم حسر از دم میٹے نشان
بلسیل دھل شد بجوش ذاکر تسبیح رب
ملکیع افوار شد ساحت با منک
من پر تحریر کے ایں تازہ بہار از چہ روست
ناگ اسرار غیب گشت چنیں منخلی
ہیش دہیں دہارت چپ رحمت رب مجید
داو بمن ارعناں از طرف او کہ ہست
اسم گرامی او ہست لطافت حسین
وارث خال غلیل ہست چو اور کفیل
عالم دین نبی واقعہ ستر خنی
کرد بمحبہ تمام نلمم سلامیکہ ہست
عشق شہزاد اش وجہ از ہمہ لطفیش عیاں

وں پہ مفہایں او یک نظرم او فقاد پر شدہ دام دل جلنڈُرِ خوش آب
 من چنانش کنم ناگہ بولِ نشاست صرعاً و بعیدیل بنگش اولاد جاب
 صرع سالش بہار لازم انصاف گفت
 ہر یہ باہل جہاں منقبت بو تراب

سنه الحجری ۱۴۲۵

قطعات مارچ

از

نُزُمن مولوی سَتید محمد میر حسن شاہ پوری مرشد آبادی
 المختلص حسن

گلے پسیدا درون غنچہ خار بجیس زند لمبلاں ایں را پنقار
 حسن نارنخ طبعش آنچناں گفت دروں کوزہ بدیدے بحر ز خار

سنه الحجری

دیکر

ز صحباً تلاطم عشق سرشار چہرندوزا ہو کافر چہ دیندار
 چہرندوزا ہو کافر چہ دیندار دروں کوزہ بدیدے بحر ز خار

سنه الحجری

دیگر

بند کو زہ میں کر دیا دریا دل میں بس دلوں ہوا پیدا
 کہ دیا پھر سُن نے یوں تاریخ ہے یہ بے شک ذلیفہ شیدا
۱۳۱۳ھجری

از مولف

من چه دام لذت و تزیین عشق هست بالاتر انداز تسلیم عشق آمدہ منظوم ایں تلقین عشق لیک می ترسم بو تو بین عشق شد تلاطم عشق با تاریخ بیع ہست ایں از گلکل عاشق کہ بود محو دارث حامی تلوین عشق	کے زبانم میکن تحسین عشق این د آں دہائے د ہو خاند مبے شکر ایز در اپس از جہد تمام ہمت تاریخ طبعش میکن شد تلاطم عشق با تاریخ بیع
---	---

۳۶